

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5/60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročba brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja na pristavi gospoda K. Florianca v „Zvezdi“. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Mesečna priloga:

„Slovenski Tehnik“.

Kako dolgo še?

Vsenemski minister Derschatta nam je zopet pripeljal prav krepko zaušnico, katera nas bo gotovo pekla precej časa. Za postajenačelnika na Jesenicah je imenovan strastni nemški nacionalc Albert Koller, ki ne zna slovenski, kljub temu da se je oglasilo za to odlično mesto ob kritišču tako važnih železnic več strokovno in jezikovno popolnoma usposobljenih kompetentov. Pri imenovanju, katero se je nalašč odlašalo skoro pol leta, so odločevali popolnoma le politični motivi. Hotelo se je imeti na Jesenicah za postajenačelnika trdega in pronsiranega Nemca.

Mi hočemo prav mirno presoditi vso zadevo, da nam ne bo nihče mogel očitati, da iz narodnega šovinizma mogoče pretiravamo.

Pred vsem naglašamo, da ni lepo od uradnika samega, če vé, da radi nezadostnega jezikovnega znanja ni sposoben za službo v kraju, ki šteje 99% Slovencev in se vendar poganja za tako mesto. Tako ne delajo Slovenci, v tem oziru so veliko »prenobel«.

Velika predrznost je dalje od beljaškega ravnateljstva državnih železnic, da predlaga za tako eksponirano mesto slovenščine skoro

popolnoma nezmožnega postajenačelnika, ki mora vendar vedeti, da mora železniška uprava skrbeti, to, da gre državljanom, ki uporabljajo železnice in plačujejo pošteno ceno za to, v vsakem oziru na roko in jih ne draži po nepotrebnem z nemškimi provokacijami. Ali ni dovolj založno za to direkcijo, da naroča uslužbencem ob novo otvorjeni koroški progi, kjer je država z napravo slovenskih napisov priznala sama, da ob progi bivajo Slovenci, da dražijo potujoče domače občinstvo s tem, da ne marajo dajati kart ali pojasnil na slovenske zahteve, temveč z vso nemško predrznostjo še izzivajo potujoče slovensko občinstvo. In ali to odgovarja uradnim dolžnostim, na katere je prisegel ravnatelj beljaške direkcije, če na razne pritožbe potnikov niti ne odgovori, temveč daje še naprej potuho svojim podrejenim uradnikom, da naj žalijo narod, med katerim službujejo.

Naravnost neverjetno je pa, da se drzne železniško ministrstvo na Jesenice poslati kakega Kollerja. To ministrstvo dobro vé, da so vseh napetih narodnih razmer, ki so nastale v zadnjih letih na Jesenicah, bili krivi v prvi vrsti inženjerji in uradniki c. kr. železniškega gradbenega vodstva. To priznava in sedaj obžaluje jeseniška tovarna sama. Sedaj, ko so se poslovili največji c. kr. kričarji in se vsi na Jesenicah nadejajo mirnejšega političnega življenja, pa pošlje ministrstvo na odlično mesto moža, ki je ob

skoraj vodoravno; ako se spi vsled blazin takorekoč pol sedé, trpe prsi in se izožijo; ako pa leži glava globokeje od ramen, ali pa za slučaj, da se jo zarije v blazine, se možgani prenapolnijo s krvjo in nameravan počitek mora izostati. Ko ležimo v postelji, naj vse samovoljne mišice zares počivajo, noben važen organ ne sme biti stisnjen in krvna cirkulacija zabranjena. To dosežemo najbolj gotovo, ako damo telesu obliko črke «S», t. j. ako ležemo postrani, in sicer na desno stran, da srce prosto deluje, da jetra ne pritiskajo na čreva in želodec, ako pri tem stegna potegnemo navzgor, tako da se kolena nekaj pregnejo. Desna roka bodi skrivljena, leva pa naj počiva stegnjena na odeji. Hrbtne lege se je izogibati, ker pri tem pritiskajo čreva na velike krvne cevi pred hrbtenico, vsled česar se pojavljajo težke sanje, ostrašenost, kongestije v spodnjem delu telesa in smrčanje.

svojetasnem bivanju na Jesenicah pokazal, da mu je kakor Wieserju, Maxu, Querchu in še nekaterim le za to, da izzivlje mirno domače prebivalstvo.

Ali naj imamo Slovenci še kaj zaupanja v vlado, ki nam niti na Kranjskem ne dovoljuje več, da naši sinovi dobe boljša mesta? Ali naj vsako uradniško mesto z zlatim ovrtnikom sme zasesti le človek, kateri se sme ponasati, da ni slovenske matere sin? Ali je za to dobra naša tolikokrat pohvaljena zvestoba do države in dinastije?

In še nekaj! Nemški poslanci interpelirajo za vsakega sluga, če mislijo, da se mu pri kakem imenovanju godi krivica. Kje so pa bili naši poslanci sedaj, ko se je imelo vršiti najvažnejše imenovanje ob novi progi? Kje je tičal gorenjski kmetski poslanec Pogacnik? Saj vendar njegova poslanska naloga ne obstoji v tem, da samo kima, ko izdaja Šušteršič slovenski narod. Ali so napredni poslanci storili svojo dolžnost? Obveščeni so bili o nevarnosti, toda o kakem delovanju ni bilo slišati. Gradila se je nova železnica, ki teče izključno po slovenski zemlji, za načelnike z zlatimi ovrtniki v Celovcu, v Gorici, na — Jesenicah so se imenovali Vsenemci, izmed nižjih uslužbencev mrgoli Nemcev, Slovenec ne sme s temi uslužbenci niti službo govoriti v svojem jeziku, iz kolo-dvorskih restavracij v izključno slovenskih krajih mečejo ven goste, če si usodijo govoriti slovenski, toda ne gane se nihče!

Neprijetno vpliva tudi navada mnogih ljudi, ki križajo svoje roke nad želodcem, in to tembolj, čim pozneje in obilneje so večerjali. Sploh naj bi nikdar ne sli k počitku koj po večerji, pač pa treba počakati, da mine želodčna prebava in potem komaj, torej po preteku dveh ur v posteljo!

Izogibati se je treba tudi večernega razburjenja ali pa prepozna delovanja možgan — sem spada tudi dolgotrajno branje v postelji — ker so živci preveč razdraženi, vsled česar ne morejo dobiti pravega počitka, prikazen, ki jo lahko opazamo po večernih zabavah, koncertih in gledališnih predstavah.

Znano je, da je spanje pred polnočjo najboljše. Z nastopajočo nočjo zahtevajo možgani svoj počitek. Najprikladnejša ura za počitek bi bila 10¹/₂ — 11. Koliko časa naj traja spanje, zavisi povečini le od naše telesne kakovosti. Navadna mera je sedem

PODLISTEK.

Kako naj spimo?

Pregovor pravi: «Kakor si postelješ, tako bodeš spal», in to tudi odgovarja resnici, kajti kakovost našega ležišča in način, kako ležemo in ležimo, so zares velikega pomena za globokost in dolgotrajnost našega spanja. Na pernica ležati je sicer zelo prijetno, toda telo se omehkuži, organi v spodnjem telesu so razgrejejo in vse to povzroča nemirno spanje. Kdor se zavija v debele odeje, mogoče še čez glavo, greši tudi proti sebi. Roki bodite ponoči na in ne pod odejo in že pri otrokih treba paziti, da izvršujejo to pravilo.

Najboljša odeja je volnena, ki je lahka in pri tem tudi gorka. Visokih in nabasanih zglavnikov se je izogibati, kajti glava naj leži

Kar prineso časopisi, v Beljaku niti ne bero, naši poslanci spe...

Ostane nam edino samopomoč in če Bog dá, te se bomo poslužili!

Okó za okó, zob za zob.

Od kranjsko-koroške meje se piše «Slovenskemu Narodu»: Z velikimi upji je zrl ves slovenski narod na otvoritev karavanskega predora, ki nas je zvezal z našimi koroškimi brati. V prvi vrsti smo gledali na prelepo Rožno dolino in še posebej na izrazito slovensko občino Št. Jakob, kjer prebiva najzavednejše ljudstvo Koroške. Državna železnica — zgrajena z denarjem vseh avstrijskih državljanov — pa obeta postati reka, po kateri naj preplavljajo nemški valovi koroško slovenstvo, ki je že desetletja ječalo pod brezobzirnim bičem nemškutarških oblastev. Beljaška direkcija, oziroma železniško ministrstvo je sicer napravilo dvojezične napise na postajah, toda službeno osobje je izključno nemško, in sicer tistega zloglasnega kalibra zagrizenih Vsenemcev, ki so vsak čas pripravljeni iti v boj proti Slovincem. Zastonj zahtevaš po koroških postajah z dvojezičnimi napisi voznega listka v slovenskem jeziku, najnižji uslužbenec-renegat te bo surovo nahrulil: «Reden sie deutsch, wir verstehen nicht windisch!» Prepričan bodi, da ti tudi pritožne knjige ne da, pa je lahko zahtevaš desetkrat. Piscu teh vrstic se je tak slučaj pred kratkim dogodil na postaji Podgorje, kjer se je navedeni uslužbenec obnašal kakor kak turški paša.

Vnebovpijoč in značilen slučaj se je dogodil tudi v nedeljo, 14. t. m., v Področici, torej prvi postaji na Koroškem, ki stoji popolnoma na slovenskih tleh. Večja slovenska družba je prišla v kolodvorsko restavracijo ter zahtevala pijače v slovenskem jeziku. Postreči niso hoteli, pač pa so pričeli psovati z «windische Hunde» in v par trenutkih je pridrlo nekaj c. kr. žel. uslužbenec, ki so začeli slovenske goste siloma poditi iz restavracije in eden je imel poguma dovolj, da je udaril slovenskega gosta z gorečo svetilko po glavi, da ga je takoj kri oblila in se je svetilka razsula... To se je zgodilo na

ur, toda so tudi ljudje, katerim zadostuje krajše spanje, in drugi, posebno taki z lahko razdražljivimi živci, pri katerih je daljše spanje naravna potreba, ako hočejo ostati sveži in delavni.

Posebno moramo pa paziti na otroke; ti reagirajo mnogo bolj na vse vtise zunanjega sveta kakor odraslene osebe in vsled tega zahteva tudi njihovo življenje daljše spanje, in večkrat se zelo maščuje, ako skušamo skrajšati spanje z neopravičeno strogostjo. Otroci naj gredo zgodaj spat; do 7. leta poleti ob osmih, pozimi ob sedmih in tudi starejši otroci naj ležejo vsekakor pred deseto uro. Povprečno namreč rabi otrok do šestega leta 12—14 ur spanja in, ako je šibak in slabih živcev, celo 15—16 ur; od šestega leta naprej 9—10, večkrat pa tudi še 13 ur.

So ljudje, in sicer srečni ljudje, ki takoj zaspe, ko so potegnili drugo nogo pod odejo, drugi pa morajo čakati ure in ure na spanje in se ga ne pričakajo. Vsled tega se zatekajo

c. kr. drž. železnici, za kar imamo več kot deset prič in taki slučaji nesramnega postopanja drž. žel. uslužbenecv so na dnevnem redu, odkar po novi progi mnogo kranjskih Slovincév prihaja na Koroško.

Kaj nam je storiti?! Tu ne pomagajo nobene prošnje na žel. upravo, tu je na mestu le samopomoč! Posnemajmo Čebe! Nasilnosti in brutalnosti odgovarjajte z nasilnostjo in brutalnostjo, kajti Nemeec je v narodnostnem boju vedno surov! Onkraj Karavank nas čaka boj na nož ali pa bo padla Koroška. Nihče naj ne razume nemški na Koroškem na postajah z dvojezičnimi napisi, pa naj si žel. osobje populi lase od jeze. Kdor pozna skandalozne razmere na novi progi, ve, da ima osobje zaslombo zgoraj, ker bi se drugače gotovo ne upalo tako nesramno postopati napram Slovincem. Ako postanejo surovi, odgovorite tudi vi s surovostjo. Izlete delajte le v večjem številu, ker drugače vam nihče ne jamči, da ne odidete s krvavo glavo proti domu, kajti na Koroškem je Slovenec brezpraven in le v večjem številu lahko energično nastopate. Vse tisto pridigovanje o zmernosti in dostojnosti napram Nemcu, češ, s tem ga presenetiš, ne velja nič. Obmejni boj ne pozna nobene obzirnosti, ker drugače sploh boj ni in te Nemeec prej pohrusta, kakor se zaveš. Pest za pest, udarec za udarec! Slovenske Jesenice bodo kot obmejna občina prve prodirale na Koroško, saj so že utrjene v narodnem boju in upajmo, da prve zanesejo neizprosno in vztrajno bojevitost v prelepo Rožno dolino, ki mora ostati v slovenskih rokah. Treba bo boja za vsakega moža. Rožna dolina bo v doglednem času pozorišče najhujših narodnih bojev, kakor jih najdete le še med Čehi in Nemci v kraljevini Češki... Vsi pa, ki vam je na srcu rešitev najlepšega dela koroške Slovenije, podpirajte nas v prvi vrsti z izleti ter smatrajte to delo za svojo sveto narodno dolžnost! Naši poslanci pa imajo najlepše delo z razkrinkanjem nadvse skandaloznih razmer na novi progi državnih železnic! Storite svojo dolžnost in narod vam bo hvaležen.

k vedno novim sredstvom, da pridejo do toli zaželjenega počitka. Toda uporabo takih sredstev ni ravno svetovati in bolje je poskušati ona sredstva, katere nam nudi narava. Mnogo telesnega gibanja, izprehodi, telovadba, vteže itd. izvrstno protitežje brezspalnosti modernega človeka, katero povzroča prevelik napor možgan. Tudi mokri obkladki na čelo ali tilnik, lahko drgnjenje dovede večkrat do vspeha. Drugim zopet koristi gorka kopel zvečer ali pa zavživanje sladkorjeve vode. Zelo priprosto vspavilo priporoča profesor Laborde v Parizu, ko svetuje, naj se jezik večkrat v enakomernem ritmu z roko ven pocukne in zopet nazaj potisne. Najprej se s tem povzroča zdehanje in kmalu potem nastopi okrepčujoče spanje. Enako vpliva tudi ponavljajoče se krepko odpiranje in zapiranje trepalnic, kar jih uleni in utruji. Vse to priprave pa mora podpirati tema, tišina in sveži zrak, in tudi noge naj bodo gorke, predno se stopi v posteljo, ker se širi spanje od nog skozi ude, truplo in hrbtenico in komaj potem pride do možgan.

Mala loterija.

Tržaska «Edinost» je priobčila pod tem naslovom poučen članek, iz katerega posnamemo to-le: Prekinjamo naše gospodarsko uboštvó, ali na drugi strani ne vidimo, da naša neumnost izmetava milione. Kričečo sliko v tej stvari nam predstavlja naša loterija. V letu 1905 smo utopili v Predlitaviji v vrtnec loterije 31,014.874 K! 31 milijonov! Od te svote je imela lamsko leto država čistih 11,165 066 K po odbitku teh in vseh režijskih stroškov. Že iz teh mrtvih števil samih mogli bi spoznati, kakšna izsesalka naroda je ta vladna institucija; ali približno seznanje, mislimo, ne bo škodilo. Loterija je bila uvedena za Marije Terezije leta 1751. Njen izvor je Italija in sicer genovanska republika. Pokazalo se je, da služi državi kot dobra molzna krava, in zato je bila negovana, tako da je danes dosegla patriarhalno starost 155 let in ni nade, da bi izginila v dogledni dobi. Kako to, da loterija primaša državi tako ogromen dobiček? Daje prav malo nade na dobiček; na drugi strani — če je kdo zadel — izplačujejo se dobitki nepravilčno, neprimeroma mali. Država ima torej korist od tega, ki je zaigral in od tega, ki je dobil!

Na temelj matematičnih dokazov se trdno opirajo naslednja dejstva: za igralca, ki je dobil ekstrato, je moralo zaigrati 17 igralcev, za onega, ki je dobil ambo, 399 igralcev, za terno 11.748 igralcev, za kvaterno 511.038 igralcev; z drugimi besedami: od 511 038 igralcev komaj eden zadene kvaterno in 511.37 jih je moralo poprej izgubiti, preden je eden zadel kvaterno!! Iz tega je vidno, da je ne more biti hazardnejše igre nad loterijo. Ako bi slo po pravici, morala bi loterija igralcu, ki je zadel ekstrato, izplačati 18 kratno svoto, ki je bila stavljena, pri ambu 400 kratno, pri ternu 11.748 kratno svoto od stavljenega. Ali ne postopa se tako. Pri ekstratu se izplačuje mesto 18 kratne svote samo — 14 kratna, pri ambu mesto 400 kratne samo 240 kratna, pri ternu mesto 11.748 kratne samo 4800 kratna svota — in tako čim dalje tem manje. Izplačuje se torej pri ekstratu za 22, pri ambu za 40, pri ternu pa za 59 procentov manje, nego bi se moralo izplačati. Poleg tega se odtrgajo še ogromne svote za davek. Vrlo malo je teh, ki so slučajno v loteriji več dobili nego so zastavili; ali na tisoče je onih, ki so v loteriji utopili vse svoje imetje, ki imajo tej hazardni igri zahvaliti uničenje svoje eksistence. Na prvi pogled jih niti ne vidimo, ali tradicija v oddaljenih vaseh in v podstresjih velikomestnih hiš bi nam pripovedovala grozne

Zdravo, naravno spanje je dobrotá, katero si moramo ohraniti z vsemi sredstvi. Ako smo jo pa izgubili, si jo moramo zopet pridobiti. Po «K.»

Nova železnica na Koroškem.

Dalje.

Vlaki nove železnice bodo odhajali iz B e l j a k a, in sicer za sedaj z državnega kolodvora, ker se Beljačani še niso zedinili, kje naj bi stal skupni kolodvor za južno in državno železnico. (Pri zadnjem zborovanju o tej zadevi bi bil kmalu nastal pretep.) Do Toplice (beljaskih), znanih ne toliko po svoji zdravilni moči, nego po zadnji aferi, ki jo je proti našim slovenskim gospodom izzval posestnik Teppner, bodo vlaki vozili po tirih dosedanje proge Beljak-Trbiž, od topliske postaje naprej pa po posebnem tiru, ki pa gre čisto paralelno ob starem tiru do reke Zilje. Črez to reko ima nova železnica svoj lastni 120 m dolgi most in se nagne potem proti vzhodu; trbiška proga pa jo zavije proti zapadu k znani narodnozavedni vasi B r n c a.

stvari. Na razvaline uničenih eksistenc strastnih igralcev stavlja svoje dohodke. To je ravno ta najčrnejša lastnost naše male loterije, da prazni le žepe neimovitih razredov, da se živi od žuljev najrevnejših po duhu in telesu. To gotovo ni moralno: dražiti strast nižjega ljudstva, zaslepljati je, da iz njega more sesati težko pridelani groš in nagraditi svoj dobiček. Za dobo, v kateri država upravlja loterijo, tvorile so stave 2 1/2 milijarde kron čisti dobiček 1 milijarde (1000 millionov). Kakor že spčetka rečeno: glavna hiba je tu nezavednost ljudstva, nepoznanje igralnega razmerja. Najskrajnejši čas je, da bi bil ta nestvor v zakonom odstranjen, da prestane upropaščati te, ki plačujejo ta «davek iz gluposti» in da se odstrani tudi črna pega z njih, ki sicer poznajo to institucijo kakor nemoralno, a se niso še pobrinili, da bi bila odstranjena!

Dopisi.

Iz Žabnice. Naša vas je toliko srečna, da ima župnika, kateri ima vsaj eno izmed «boljših» skofovih lastnosti, namreč njegova bisaga je vedno prazna. Bridko smo se motili, ko smo pri ustanovitvi fare zbirali denar, upajoč, da bomo imeli potem vsaj mir pred večno biro. Toda človek obrača. Bog pa obrne. Dokler je služboval naš prvi župnik, nas je res pustil v miru in se ni zmenil za tistih par kronic, ki so mu primanjkovala do določenega mu letnega dohodka. Komaj pa je prišel naš sedanji župnik, ki je, kakor smo že omenili, vreden posnemalec svojega nadpastirja, kar se tiče načina izsesavanja kmetškega ljudstva, je začel takoj pobirati biro od pšenice in ajde kot nadomestilo za primanjkljaj. Seveda bira mu prinese desetkrat toliko v nenasitni žep, kakor znaša dotični primanjkljaj. Zaraditega se tudi ni prav nič brigal za poziv svojih faranov, naj jim naznani vsoto, ki se pri manjkuje, da mu jo potem prostovoljno doplačajo. — Sicer si pa prav lahko razlagamo, zakaj potrebuje župnik toliko več denarja, kot njegov prednik, — v gostilno ima namreč prav blizu. Upamo, da je bilo to letos zadnjč, sicer bomo prisiljeni se o tem kje drugje bolj natančno pogovoriti.

Novice iz Cerkljan.

— **Popravek.** Slavno uredništvo «Gorjence» prosim, da sprejme sledeči popravek

Nerodno je za potnike, ki se vozijo iz Roža na Trbiž, da ima nova proga v Mlinarjih svoj posebni kolodvor in se bo moral potnik, namesto da bi se kar od Mlinarjev odpeljal na Trbiž, voziti po nepotrebem v Toplice ali celo v Beljak. Nasproti visokim gozdnatim Karavankam vozi železnica trdo pod Dobravo mimo vasi Štebna. Proti jugu vidi potnik visoko v Karavankah premožne kmetije rovtarske, katerih posestniki so se do najnovjših časov držali protestantizma, ki so se ga bili navzeli v časih Trubarjevih in Dalmatinovih (dandanes sta edino še vasi Selce in Zagoriče nad Podkloštom protestantske vere). Na strmih skalah v ospredju stojita stari grad Vikstanj (Bekstanj) in stara cerkev Skocijanska. O jamah skocijanske skale se najde med ljudstvom dosti povesti o Belih ženah, o veliki kači in zakletem gradu. Na nižjih zelenih prednjih hribih pa vidiš lepi dvor g. prof. dr. Potočnika v Žužaličah in čisto v ospredju veliko sivo hišo brez vseh oplešav — novi grad Vikstanj (Bekstanj).

Skoz travnike in polja pridrdra vlak na to do postaje Blače, ki leži precej južno

med novice iz Cerkljan kot odgovor pobestjanemu, divjemu lažnivcu. 1.) Ni res, da pošilja popravke in pojasnila D. zato, ker mu z mlekarno trda prede; res pa zato, ker je čast vsakemu ljuba, čeprav se zlaže maziljenec J. Bester; drugič: vsled tega, da vedo ljudje, katerim so svobodomiselni listi prepovedani, da lažeta tudi D. in tista duhovščina, ki vanj piše. 2.) Ni res, da b kdo v nedeljo, 15. jul., ob pol 12. uri nosil maslo s pošte; res je, da ga ni nihče. Ostanem pri pojasnilu, katerega so priobčeli listj. 3.) Ni res, da piše Bester resnici na ljubo; res je pa, da iz same nevoščljivosti, da bi hujškal in delal razpor proti zadrugi. Maziljenca in njegovo «natura» dobro poznamo. 4.) Ni res, da bi poslal podpisani maslo kaki mlekarji, da ga razpeča svojim odjemalcem; res je pa, da tega Babčev fantek ni nikdar storil. Katera je mlekarja v R.? Kaj pravi na to «Gosp. zveza»? Je tudi ona s temi zavijači v zvezi? Janez Bester, patentiran lažnivec, govori dalje! Na dan z dokazi! 5.) Ni res, da bi Babčev fantek odobraval «Gospodarsko zvezo»; res je, da iste ne more, ker si za svojo meštarijo da izplačevati provizije. 6.) Kaplan Janezek se še vedno laže, da občina ni plačala farovskega nadstrestje. Ta laž preseda celo cerkljanskemu županu in je sam pripoznal, da Janezek prav nesramno laže. Čemu so se pa menili o tem nadstrestju pri občinski seji v Zalogu in Lahovčah? Pri vsem tem mu pa diše kronice, čeravno jih se ni zaslužil; zameriti mu ni, ker spada med tisti izmeček, ki se neje, ne žanje, ne dela, vendar dobro živi od kmečkih žuljev. Torej, Bester: kronice si je treba najprej prislužiti, potem pa pridi sam ponje! 7.) «Dokler tega ne storiš, ni vredno, da bi se kdo menil zanj»; res je že menda dvakrat enako pisal, a premaga njega vedno «natura». 8.) Laže, da farovska mlekarja nima polomljenih strojev. Zakaj pa teden dni niste delali, zakaj ste po vaseh odpovedovali mleko? Odkod je bil oni posnemalec, ki je posnema tako dobro, da je ostala vsa smetana v mleku? Janezek hode molčal na to, kakor se na marsikaj družega. 9.) Najdebelejša laž, ki bode «Domoljubu» nadomestila morsko kačo, je, da je v zadrugi 150 litrov mleka. Povem mu, da so se liberalci devete dežele pogovarjali, da ga je samo 149 litrov. Seveda: Kranjec nima sreče, najmanj pa rimsko-katoliški kaplan Janez Bester; zlaže se, čim pomoli svoj nos iz kapelanije. Je že tako: Kar se je Janezek naučil, to Janez zna! Priporočati je merodajnim oblastim, da primejo kaplana Janeza za patent na laži, če ga še nima. Krivica bi bila, da plačujejo obrtniki, rokodelci i. t. d. ta davek, le žegnani lažnivec bi bil

od vasi ob jezeru. Krasen je ta pogled v skalovje gore Jepe (2144 m), ki se nam pri lepem vremenu kaže blizu, da bi se kar z roko do nje stegnili. Impozantno pa gleda z bližnjega hriba pod Jeko velika cerkev loška, o kateri se pripoveduje, da jo je župnik Lajčihar pred 130 leti zidal tako veliko z denarjem, ki ga je skrivaj sam koval. Rudnino (srebro in zlato za denar pa je koval v Karavankah pod Jeko). Gosposka ga je dala prijeti med mašo v novi cerkvi. Ko je videl v tem trenutku, da je izdan, padel je od kapi zadet na tla in bil mrtev. — Pokopan je v grobnici pod cerkvijo.

Vas Blače nima nič zanimivega; velika vas, v sredi pa običajna gotiška cerkev iz 16. stoletja z istotakim običajnim sv. Kristofom na oknu naslikanim. Severno od vasi pa sega lep gozdnat polotok v jezero, ki ga je slovenski kmet Nemeč menda pred par leti prodal za revnih par stotakov nemškemu drju. Kumpfu iz Beljaka, ki si je tam postavil letovišče. Veliko sveta so posedli beljaški Nemci s svojimi letovišči v vasi Drobolje, ki leži nad severnim bregom jezera. Na ta način je po-

brez njega. V enem dopisu 9, reci: devet debelih laži, — no, malo predebela je ta. Vprašam Besterja: Zakaj se pod svoje laži ne podpiše? Zakaj se skriva za nedotakljivega urednika? Čim se Janezek podpiše pod svoje oslarije, naučim ga, da bode pomnil Cerklje se ob svoji zadnji uri. Njegov podli namen se mu ne posreči, ker izjava, da bi kdo «neodvisnih» storil kako protipostavno dejanje ter bi prišel v kazensko preiskavo. Vsak neodvisen naj se varuje; Besterju naj pa velja zaničljivo: fej! **Jožef Jenko ml.**

— Iz gotovega vzroka smo čakali na modrost, ki jo širi naša rimsko-katoliška zelenjava. Namen je bil, kakor vedno, dokazati, kdo prvi napada. Janezek se ni mogel zdržati, laže zopet prav po farski.

— «Janezka zopet luna trka, kajti prejšnji teden je bil mlaj,» tako se je čulo žegnansko nedeljo od kmečkih ljudi. Res, vsak mesec ga moč lune obsenči še bolj kot dr. Šuštersiča sv. duh v Ribnici. Ob takih časih je žegnan črnosuknjar ves v elementu. Prihodnji mlaj, ki se prične 16. novembra ob 9. uri 34 minut predpoldne, nas zopet razveseli s prav duhovitimi lažmi iz učnega lemenatarskega zelnika.

— Kdor laže, ta krade. Na mislih nam je ta pregovor, posebno, ko se spominjamo 1716 K posojilničnih stroškov. Zadeva še do danes ni pojasnjena. Zamorec se še ni umil. Enkrat so dokazane štiri laži, sedaj zopet cel ducat, zato pravi pregovor: Kdor laže...

— Janezek je pozabil na nedeljo, 22. julija, ko je nek tržaški trgovec brzoglavno odpovedal pošiljanje masla od farske mlekarne. Po petih farah so ljudje vedeli o tej odpovedi; vedeli so, koliko je bilo vrnjenega; vedeli so, da je bil župnik od altarja klican, da je prejel telegram i. t. d. Prebrisani Janezek laže in podtikuje to zadrugi. Lažnivec! pometaj...

— Vprašanje je, kako duhovnik, ki v odoma laže prejema vsak dan živega Boga pri masi, kako deli sv. zakramente i. t. d.; duhovnik, ki je tako zloben, kot bi bil od samega belcebuba poslan, da dela nemir v župniji. Čestitati je ljubljanskemu skofu na takih pastirjih!

— Ali ima duhovščina kranjske dekanije kaj časti v sebi, da občuje z lažnivcem, s človekom, ki se ga nič ne prime, ki nima prav nobene časti v sebi in vse lepo spravi v žep.

stala ta vas nekaka nemškutarska trdnjava sredi slovenske zemlje.

Blaško jezero kot voda je zalibog vse v posesti kneza Lihtenštajna kot posestnika gradu Rožeka. Njegova posest je tudi krasni otocič sredi jezera, ves zaraščen z gostim in visokim smrečjem. Proti Blačam obrnjena stoji na njem nekdanja «Otočnjakova» hiša, sedaj hotel Schwelle, sedež pred kratkim ustanovljenje švedmarkine podružnice.

Ko zapusti vlak postajo, se vzdigne po nasipu na visok južni jezerski breg, na kateri visočini, na «Dobju» leži z krasnim ogledom čez jezero in tja na Dravo in grad Bernberg ter na Strmec, letovišče znane češke pisateljice A. Preissove. Daleč od te mične samote drdra vlak po bregu in stopi po nasipu in mostu čez Borovnico, deročo vodo, ki prišumi izpod Jepe in se tu na južno vzhodni strani zliva v jezero, v velik «Log».

Predno pa dospemo do sem, ozrmo se še čez jezero! Na vzhodu, štrli kvisku hišni strehi podobna gora «Tabor», ki je na vrhu vsa prekopana — iskali so ljudje že od

Pisarna v Ljubljani (hotel Lloyd).

Statistika prometa tujcev in letoviščarjev v letošnji sezoni na Kranjskem se še ni mogla sestaviti, toda trdi se lahko, da se je omenjeni promet zlasti vsled otvoritve bohinske železnice izdatno zvišal in se je opazilo, da so letoviščarji iz južnih dežel pritisnili na Gorenjsko v taki meri, kakor se nikdar poprej. Zvezna posredovalnica za oddajo letoviških stanovanj je dobivala vsak dan nebroj vprašanj zlasti iz Trsta in drugih krajev, kjer stanujejo Italijani. O vseh teh tega posredovanja žal ne moremo poročati, ker nam niti imetniki stanovanj, niti letoviščarji niso naznanili, če se je stanovanje sprejelo ali oddalo. Že z ozirom na to, da smo posredovanje prevzeli popolnoma brezplačno, bi se nam moralo naznaniti, kajti te podatke bi rabili za statistiko posredovalnice. — Med sezono in po sezoni nam je došlo tudi mnogo pritožb od letoviščarjev in tujcev. Ena glavnih je bila, da se tujeji izkoriščajo, bodisi od gostilničarjev, bodisi od izvoščakov. Opozarjamo že sedaj na ta nedostatek, kajti obrtniki si s tem sami sebi najbolj škodujejo. Tujec, ki je moral letos plačevati pretirane cene, si bo drugo leto gotovo premislil, da bi šel zopet v isti kraj. Pomisliti je treba, koliko pridobi s tem, ako so tujeji v kakem kraju zadovoljni, kajti potem delajo sami reklamo za ta kraj, ga hvallijo in s tem tja privabijo še svoje znance. Mnogokrat gostilničarji sami niso krivi, ampak natakariji in natakarije, ki svojevoljno nastavljajo visoke cene, da imajo poleg napitnine še drug dobiček. V interesu gostilničarjev samih priporočamo, naj se po gostilnah nabijejo ceniki jedil in pijač, potem se ne bo mogel nihče pritoževati in gostilna ne bo razglašena kot pretirano draga, največkrat na račun natakarijev. Isto velja za izvoščake. — Pri tej priliki moramo tudi pripomniti, da je le malo interesentov članov deželne zveze za pospeševanje tujskega prometa, čeravno dela zveza v njih korist. Gostilničarji, imetniki privatnih letoviških stanovanj ter občinski odbori letoviških krajev, dalje obrtniki, ki imajo sezonske obrte, bi morali že davno biti člani naše zveze, ki dela za privabitev tujcev ter na ta način za blagostanje dotičnega kraja. Na željo pošiljamo vsakomur radi društvena pravila.

nekaj tam zaklade in so samo nekaj starin našli — in ki je menda od znotraj vsa votla, v duplini pa počiva kralj Matjaž s svojimi junaki čakaje, na tiste hude čase, ko bode slovenski rod v najhujši nevarnosti in ko bo na otoku sredi jezera zadnja krvava, a za nas zmagovita bitka s sovragom.

Ali ni že skrajni čas, da se prebudi iz spanja, kralj Matjaž? Ali ne čutiš, da sovrážne podkve že prižvenkotavajo proti tvojemu zavetju? Ne vidiš, da sicer pobožne slovenske mravlje še lazijo ob treh hribih ob gosposveskem polju, a vojvodski prestol, središče stare Slovenije, je že obkolil tujec, ljuti naš sovrag? — Zbudi se, odpri oči našemu narodu, da bode pogledal nazaj v slavno svojo preteklost, da se bode sramoval prodajati največje naše narodne svetinje brezbožnemu sovragu, naredne svetinje, za katere so naši predniki preivali svojo kri! Če je tujec prišel samo do našega središča, do srca našega naroda, še ga ni nam iztrgal! Vzbudi, vzdrami naš narod, zadnji čas je prišel!

Konec prih.

Novice z Dovjega.

— Vendar enkrat! Nas župan Smolej, kateri se trudi na vse načine, da kolikor močje zavleče volitve novega odbora, da bi dalje županoval, je dal na občinsko desko nabiti razglas, da se vrši volitev novega odbora dne 2. novembra (na vernih duš dan). Volitev se prične ob 10. uri dopoldne. Pred cerkvijo baje — kakor se čuje — ne bode dal razglasiti. Taka razglasitev je pri nas nekaj neobičajnega, ker se je vedno javno pred cerkvijo razglasalo, da je ljudstvo zvedelo, kdaj se vrši kaka volitev. Župan pač dobro ve, da se nahaja občinska deska na prostoru, kamor ljudstvo ne dohaja. Deska visi namreč na zidu, obrnjenem na njegovo dvorišče. — Smelo se sme reči, da ima župan s tako razglasitvijo le namen, doseči, da bi volilci sploh ne zvedeli, da se bode vršila volitev; v zavesti si je pač, da je njegov stolček omajan, in ga bode moral, četudi ne rad — v kratkem zapustiti.

— Tedaj, volilci, pozor! Pridite na volišče polnoštevilno in volite take moze v novi odbor, kateri bodo delali v Vašo in v korist občine ter v blagor milega nam naroda. Pokazite, da se je tudi pri nas začelo daniti in da se poneha lizanje petá oholim narodnim nasprotnikom, kateri izkoriščajo našo slovensko zemljo edinole v svojo korist in nas hočejo podjarmiti.

— Volilci! Zanašamo se, da bode oddali svoje glasove edinole tistim kandidatom, katere bode postavil volilni odbor zavrednih Slovencev, in tako pokazali, da imaste poleg smisla za procvit občinskega gospodarstva tudi ta za narodni napredek. Ven z Nemci in njihovimi podrepniki iz občinskega odbora! to bodi geslo vseh narodnozavednih volilcev na dan volitve.

— Pripomnimo, da bodemo vse tiste, kateri bodo volili proti pristni slovenski stranki, naznanili širsi javnosti, da bode svet zvedel, kdo je pri nas narodni izdajalec.

— V zadnjem času so se pri nas posestniki seznanili, da je po krivdi pradeda našega sedanjega župana prešlo mnogo skupnega zemljišča v letu 1885 v last občine. Kake nasledke zna to imeti, naj si posestniki pomislijo! Povemo le, da naš sedanji župan ni voljan, ta zemljišča spraviti zopet nazaj v posest skupnim lastnikom; to je tudi sam potrdil pred nekim njegovim prijateljem. Posestniki, volite pri prihodnji volitvi take moze v odbor, kateri bodo delali na to, da se urede Vaše posesti. Je skrajni čas, da se ne zgodi tudi s tem tako, kakor svoj čas z «Belco». Sedanjemu županu seveda tudi njegov praded ne dopusti, da bi v tem kaj ukrenil.

Tedenski politični pregled.

Odslek za volilno reformo je v četrtek sprejel vse paragrafe državnozbornske volilne reforme in s tem tudi § 42., za katerega se je bil tako dolgotrajen boj. Po dolgih pogajanjih je bil sprejet Gessmannov kompromisni predlog, ki določa, da sme poslanska zbornica premeniti razdelitev volilnih okrajev samo, če je navzočnih najmanj 343 poslancev, med katere pa ni všteti poslance, ki tvorijo vlado, predsedstvo in poslance-zapisnikarje. Predlog je bil sprejet po precej hudi debati z 32 proti 12 glasovom.

Grof Goluchowski, minister za zunanje zadeve, je končno odstopil. Goluchowski je bil 11 let zunanji minister v nesrečo Avstro-Ogrske, ker je vedno tako mešetaril in tako nespretno vodil zunanjo politiko, da je le jemal ugled države, ne pa da bi ga širil. Zlasti na Balkanu je Avstrija najbolj ob-

sovrážena prav radi Goluchowskega nesrečne politike, ki je bila nemško-avstrijska, torej protislovanska. Strmoglavili so ga Madjari, ker se je preveč vtikal v njihove razmere; Madjari bi ga bili napadli v delegacijah neusmiljeno, kar je pa izkušal na vsak način preprečiti. Preprečiti pa se ni dalo, zato je moral odstopiti. Njegov padec in glasovi po njegovem odstopu bi morali na najvišjih mestih uplivati tako, da se krene na popolnoma druga pota v zunanji politiki. Grof Agenor Goluchowski je bil po vrsti 7. zunanji minister. Značilno je vsekakor to, da so vsi zunanji ministri podali ostavke meseca oktobra razen Kalnokyja, ki je odstopil majnika meseca.

Ministrom za zunanje zadeve je imenovan dosedanji poslanik na ruskem dvoru, baron Aehrenthal. Star je 52 let.

Še ona kriza je nastala v avstrijskem vojnem ministrstvu. Ko je odstopil šef generalnega štaba feldcajkmajster baron Bek, se je najprej pripovedovalo, da ga zamenja njegov namestnik feldcajkmajster Potiorek. Kmalu pa so se začeli razširjati glasovi, da je ta kombinacija neutemeljena, ker hrepeni vojni minister Pitreich po tem mestu. Sedaj je pa vendar za šefa generalnega štaba imenovan Potiorek, Pitreich je pa odstopil in na njegovo mesto je imenovan dosedanji domobranski minister Schönauich. Dočim trdijo nekateri, da je Pitreich užaljen, ker ni prišel na Beckovo mesto, se zatrjuje z druge strani, da je podal demisijo, ker nima upanja, da bi ogrska delegacija dovolila novo zvišanje vojaštva. V sistemu se itak ne izpremeni nič, naj se imenuje vojni minister Pitreich ali pa Schönauich.

Nova stranka na Hrvaškem. Snuje se agrarna stranka, katere bode zastopala predvsem stanovske koristi velikih in malih kmetskih posestnikov ter se bode v saboru pridružila oni stranki, katere jo bode podpisala v nje namerah.

Rusija. Vlada je izdala naredbo, s katero je zopet vpostavljen red na moskovskem vseučilišču. Vlada zaupa profesorskemu kolegiju, da bode s svojo avtoriteto vzdržal red in mir na univerzi in da bode prepričal dijakke, da so profesorji branitelji njih koristi. Vlada se nadeja, da bode profesorski zbor znal preprečiti revolucionarne shode na vseučilišču in prepoveduje policiji vstop v vseučiliška poslopja. — Trgovinski minister Filosofov je v svojem govoru na shodu borznega komiteta v Moskvi izjavil, da bodo volitve za novo dumo razpisane o pravem času. Minister je pozval zastopnike trgovskega stanu, naj si prizadevajo, da se povrne zopet red in mir v državo. — Izdan je carski ukaz, ki priznava vsem ruskim podanikom enake pravice glede državne službe.

Srbija. Ministrski predsednik Pašić je odgovoril na interpelacijo staroradikalca Kozlovjanina in dejal, da si je srbska vlada prizadevala po svojih najboljših močeh pogoditi se z Avstro-Ogrsko. Da zadovolji njenim zahtevam, je Srbija odstopila od carinske zveze z Bolgarijo ter dala določeno obljubo glede novih naročil v Avstriji. Vse zastoj. Avstro-Ogrska stoji na svojem. Če pa Avstro-Ogrska ne bode v najkrajši dobi odgovorila srbski vladi na nje zadnje noto, bode imela ta zanaprej prosto roko in se bode ravnala, kakor ji bodo veleli interesi Srbije. Srbija se

pogaja sedaj z Rusijo, Rumunsko, Italijo in Anglijo glede nove trgovinske pogodbe. Za srbski eksport so se našla nova pota in novi trgi in nadejati se je, da se Srbija v kratkem tudi v gospodarskem oziru popolnoma osamosvoji.

Novo francosko ministrstvo je sestavljeno, in sicer je prevzel predsedstvo Clemenceau, ki bode vodil tudi notranje zadeve; zunanje zadeve prevzame Pichon, justico Guyot Dessaigne, pouk Briand, vojno Picquart, mornarico Thomson, promet Barthou, trgovino Doumerque, javna dela Viviani, poljedelstvo Ruau, kolonije Millies Lacrois.

Godovi prihodnjega tedna:

43. nedelja — 28. Simon in Juda, Kresimir, Mila, Bislav; 26. Narcis, Gradimir, Vojslava; 30. Klavdij, Slavovit, Vladika, Gorazd; 31. Wolfgang, Stojzlava, Srečko; 1. novembra Vsi svetniki, Ljubomil; 2. Verne duše, Neža, Bogomil; 3. Viktorin, Rado.

Sejmi na Gorenjskem prihodnji teden:

26. (Simon in Juda sejem) v Radovljici za živino in na Skaručini, 2. novembra na Jesenicah.

Novičar.

Osebnostna vest. Gosp. Pavel Levičnik, aspirant c. kr. drž. žel. v Kranju, je premeščen k žel. ravnateljstvu v Trst.

Upokojen je na lastno prošnjo kamniški naddavkar gospod Grundner, ki se je nastanil v Radovljici, kjer je bival kot uradnik okoli 20 let.

Premeščen je iz Smednika g. kapelan Anton Znidaršič v Zagorje ob Savi in nanovo vmeščen je novomašnik gosp. Fran Zorko kot kapelan v Smednik.

Radovljiški vodovod. Iz Radovljice nam danes poročajo preveselo vest, da je ministrstvo dovolilo za zgradbo vodovoda 40% prispevek ter obenem odredilo, da se bo gradil kot občinsko podjetje. Dela se razpišejo prihodnji mesec. O tej napravi, ki je za Radovljico in okolico življenjske važnosti, bomo v kratkem poročali obširneje.

Slovenskim občinam v posnemanje. Občina Postojna je naznanila tehnični sekciji južne železnice istotam, da vsled pravkar storjenega sklepa občinskega sveta ne sprejme več nobenega nemškega dopisa ter jej je z ozirom na jo, vrnila en tak dopis. Gotova stvar je, da bo morala za to južna železnica nameščati v Postojni tudi zanaprej slovenske uradnike, ker bodo tej občini sledile brezdvomno tudi sosednje. — Čas narodnega vstajanja je prišel; to se mora zgoditi po vsem Slovenskem!! Pometimo iz uradov na naših tleh stoletne pajčevine nemštva! Sami smo krivi, da se nam iste občutno opletajo krog glave in branijo uradnikom naše krvi na njim prisojena mesta. Tuji uradniki pa — ne le, da nimajo za naš narod srca in smisla — ampak so po večini kmalu pijani kruha slovenske zemlje in narodu docela sovražni.

Ljudska predavanja v Kranju. Narodna čitalnica je dala lani rado volje na razpolago svoje prostore za ljudska predavanja. Ker je Narodni čitalnici na tem, da bi se ta predavanja oživotvorila tudi letos, je pripravljena vedno z veseljem, prepustiti svoje prostore in

vabi vse gospode, da blagovelijo v teku 14. dni oglasiti podpisnemu odboru svoja predavanja. Odbor Narodne čitalnice v Kranju.

Selški župan se je odpovedal. Vzroki za to niso znani, najbrž mu je predsedala prehuda farovska komanda. Župan je namreč odredil, da bode pisarna v njegovi hiši in ne na Frtici, klerikalni odbor pa je sklenil, da ostane še v gostilni na Frtici, kjer gospodari pijani Semseoženu. Vzrok je bil morda le to. Gospod Šmid pa je slednjič na prigovarjanje zopet ostal, ker je pač Tomaž tako silil vanj. Sedanji občinski odbor je kar podivjan. Vse hoče prekucniti. Službo občinskega sluga je opravljal dosedaj 11 let neki poster mož. Opravljal jo je vestno in je bil v tem izurjen. Imel je samo eno napako. Bil je napreden in se ni dosti klanjal Rožnikovi mogočni, a puhli glavici. Pri občinski seji je ta Tomaž predlagal kar brez vzroka, naj se odpusti sedanjega sluga in klerikalni odbor občinskih backov je prikimal. Niti eden navzočih ni imel poguma, da bi bil rekel: To ne gre, družinskemu očetu brez vzroka jemati kruh. Tako žalostne razmere vladajo v odboru; potem se ni čuditi, da se župan odpoveduje.

Občinska volitev v občini Predtrg se je vršila 23. t. m. Soglasno je bil izvoljen že dolgoletni župan g. Anton Dolžan. Sicer se je dolgo branil, ker so pa gg. odborniki le zahtevali, naj prevzame županstvo, se je končno vdal. Za svetovalca sta izvoljena gg. Tomaž Vogelnik in Alojzij Vogelnik; odborniki pa so: Anton Dežman, Jožef Muhovec, Anton Mrak, Ivan Kristan, Ivan Prešern; namestniki pa: Ivan Valand, Jakob Vogelnik, Ivan Pogačar, Ivan Pirh, vsi posestniki Predtrgom.

Nečuvena nesramnost. Vladni praktikant dr. E. Ambrositsch je po vsej Ljubljani znan kot nemško-nacionalni razgrajč in surov zabavljač, tako da se vsakdo čudi, kako so mogli takega človeka sprejeti v vladno službo. Pred kratkim je prišel v kavarno k «Slonu» in je takoj nahiril kavarnarja, da mora odpuštili iz službe vse svojo slovensko osebje, češ, da so to sami «windische Teppen». S podobnimi surovostmi je ta vsenemski gospod napravil v kavarni velik skandal. Proti takim razgrajalcem bi bilo najboljšo načelo: klin s klinom! Vrhutega se ta vsenemski olikanec hvali, da, kadar se naveliča vladne službe, prestopi k sodišču, češ, da je tam vsenemcem zagotovljena posebna protekcija. Kaj, ko bi naši poslanci vprašali ministre, kako je mogoče, da so v vladni službi taki nemški hujškači, kakršnen je c. kr. vladni praktikant dr. Ambrositsch. — Kakor čujemo, so tega fantička že spodili iz službe.

Nemški učitelj, ki ne pozna postav. V Domžalah so imeli Tirolci dolgo vrsto let v najemu občinski lov. V sled raznega drezanja so se Slovenci zganili toliko, da je prešel v slovenske roke. Nemce pa to strašno peče in ne morejo pozabiti, kako prijetno je bilo svoj čas v tem lovišču, zato tuintam kdo uide s puško v revir in lovi skrivaj. Tak je tudi domžalski nemški učitelj Witzani, katerega je sedanji zakupnik našel te dni v svojem lovišču. Modri vzgojitelj nemške mladine se bo zagovarjal pred sodiščem.

Nepredvidna vožnja. Dne 22. t. m. so vodile nekatere služkinje iz Kranja otroke na izprehod po cesti mimo pokopališča proti železnemu mostu, ki je prepovedana za vožnjo

z vprežnimi vozovi vsem — razen posestnikom zemljišč ob omenjeni cesti. Dve sta imeli otroške vozičke. Kar zagledajo od daleč proti njim vozečega hlapca nekega kranjskega trgovca. Umaknejo se mu s ceste na levo, ena pa, z vozičkom, na desno prav do žive meje ob Sodarjevem travniku. Vse so se ustrašile. Voznik pa se je zagledal nekam v stran in vsled nepaznosti zavozil tako nerodno v stran, da je levi konj zadel ono pri meji stoječo v ramo in voziček, da se je nagnil na mejo. Spredej sedečo štiriletno deklico pa je zagrabilo za krilce, jo potegnilo pod veliki voz in jo vleklo po cesti kakih deset korakov daleč. Šele na krik navzočih gledalcev je voznik ustavil, da so mogli izvleči deklico izpod voza. K sreči je dobila samo dolgo prasko pod desnimi kolenom — a bila je vsa omamljena in skoraj nezavestna. Lahko bi se bila prigodila strašna nesreča. Kakor čujemo, je bil nerodni voznik naznanjen sodnji. — Spričo tega dogodka čitimo v sebi dolžnost, da opozorimo javno pristojne oblasti na res nečuvno neprevidnost, ki jo je opaziti pri nekaterih tukajšnjih voznikih. Vožijo na tak način, kakor da so vse varnostne naredbe glede voznega prometa le zato izdane — da jih oni predrzno kršijo dannadan. Čemu so nabita svarila «Počasi vozite!» in zakaj je prepovedana za vožnjo cesta mimo pokopališča — a se ne kažejo osabnežev, ki kršijo te naredbe na prav predrzen način. Ali se mora res prigoditi šele resna nesreča, da bodo policanci činitelji resno nastopili proti predrznejem, ki lahkomišelnost spravljajo v nevarnost zdravje in življenje naših soseščanov!

Iz odborove seje «Slovenske Matice» v Ljubljani se nam poroča, da izidejo za prihodnje leto naslednje knjige: 1.) Zbornik za leto 1907; 2.) Prevodi iz svetovne književnosti, IV. snopič; 3.) Knezova knjižnica, XIV. zvezek; 4.) dr. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi, XI. snopič; 5.) Zabavne knjižnice XIX. zvezek; 6.) Seidl: Savinjske planine (z ilustracijami); 7.) Hrvaške knjižnice II. zvezek; 8. Letopis za leto 1907. Knjige naj obsegajo okrog 80 pol. Sklene se pridrži nasvetu, da bode leta 1910 slovanska razstava v Pragi, katere se namerava udeležiti tudi «Slovenska Matica». Knjižnici je prirastlo 108 knjig, zvezkov in časopisov.

Slovenski znak, katerega ima v zalogi in ga razposilja narodna tyrdka Uršič & Lipej v Brezicah, se dobiva tudi v Kranju pri g. Janku Sajovicu. Komad stane 1 K.

Užitinski zakup za radovljiški okraj. Dne 16. t. m. se je vršila dražba užitnine za radovljiški okraj, katero so prevzeli domači gostilničarji. Reprezentantom je bil — kakor smo že poročali — soglasno izvoljen gosp. O. Homan, trgovec iz Radovljice, namestnikom pa g. R. Kunstelj, gostilničar iz Radovljice. Za odbornike pa so bili izvoljeni sledeči gg. odborniki: Ivan Mencinger in Mijo Grobotek, oba na Bohinjski Bistrici, J. Korosec v Srednji vasi (Bohinj), Jakob Peternel na Bledu, Josip Zumer v Spodnjih Gorjah, Anton Gabrijelčič na Brezju, Adolf pl. Kapus v Kamni gorici, Fran Solar v Kropi, N. Avsenek ml. v Begunjah in Valentin Mulej na Lancovem.

Kmetijska podružnica na Bledu priredi v nedeljo, dne 29. oktobra 1906 vinskotrgatev s plesom v prostorih «Blejskega doma». Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 K. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vilo «Triglav» na Bledu je od g. Hudovalnika kupil g. Fran Kollmannn, predsednik mestne hranilnice v Ljubljani i. t. d., skupno z opravo za 32.000 K.

Dinamitno patrono zažgal iz veselja. Ko je otvoritveni vlak pripeljal na postajo Boh. Bistrica, razpočila se je na bližnjem griču dinamitna patrona, kar je povzročilo veliko paniko, ker se je splošno mislilo, da je bil nameravan atentat na dvorni vlak. Orožniki so pridno iskali hudodelca. Te dni je pa tržaška policija zaprla vrtnarja, ki je zažgal dotično dinamitno patrono, a je izjavil, da je to storil iz veselja, ker je vlak prišel.

Prošnja in poziv. Zadnji čas je pač, da si omisli tukajšnja glavna trafikla dvojezične poštne tiskovine in vrednostne listine. Nikakor nočemo dopustiti še nadalje, da bi se v Kranju prodajale samo nemške tiskovine, ne pa tudi dvojezične. V kratkem hočemo poročati, če so že na razpolago.

Izžrebani porotniki na Gorenjskem za IV. zasedanje, ki se prične dne 26. novembra t. l., so naslednji gg.: Gašper Čarman, posestnik v Škofji Loki; Ignacij Detela, posestnik in gostilničar v Moravčah; Ferdinand Hlebs, trgovec v Kranju; Ivan Jalen, posestnik in gostilničar v Rátečah; Rudolf Jeglič, hoteljé v Kranju; Franc Kalan, trgovec v Kranju; Peter Kersič, posestnik tovarne za vozove v Spodnji Šiški; Franc Krenner, zasebnik v Kranju; Vinko Majdič, veleindustrijalec v Kranju; Mavrilij Mayr, pivovarnar v Kranju in Ignacij Paar, kantiner na Savi.

Gasilno društvo na Koroški Beli nam danes pošilja pojasnilo glede stampilije. Med drugimi pravi, da je vsakdo, ki je plačal vstopnino na veselico pri Kolblnu, dobil le pentljo iz traku slovenskih barv. Če se je pa kaj od enega prejšnjih srečelovov, ko je bila stampilija še dvojezična, ostalih listkov pomotoma pomešalo med nove, se to nepolitičnemu društvu vendar ne sme šteti v zlo in slikati sedanje vodstvo kot nemčursko. (Mislimo, da je sedaj ta stvar uravnana. Opomba uredništva.)

Upravništvo «Slov. Naroda» in «Slovenca» Sedaj, ko vozi zvečer nov vlak, ki pride zvečer ob poldevetih v Kranj, bi lahko Kranjci čitali ljubljanska dnevnik: «Slov. Narod» in «Slovenca» že pred 9. uro zvečer. Pa kaj, ko ta vlak nima nobene pošte. Dalo bi se pa temu odpomoči na ta način, da bi upravništvo tega ali onega lista pošljalo s tem prvim večernim vlakom ekspresno svoj list. V Kranju pa bi vsak večer k temu vlaku kdo hodil iskat pošiljki (to je oba lista) in jih lahko obenem raznesel naročnikom, zlasti kavarnam in gostilnam. S tem bi bilo gotovo marsikomu zelo ustrezno.

Zadružni inštruktor za slovenske dežele. V seji občinskega sveta je stavil gosp. Franchetti nujni predlog, naj mestni zbor ljubljanski sklene pozvati trgovsko ministrstvo, naj ustanovi mesto slovenskega zadružnega inštruktorja za slovenske dežele s sedežem v Ljubljani. — Ta predlog je umesten in potreba njega izvršitve je jasna, kajti slovenske dežele so sedaj razdeljene pod tržaski in graški zadružni inštruktorat, katerih eden je italijanski, drugi nemški in ne eden ne drug slovensčine v tej meri zmožen, da bi zamogel našim zadrugam v resnici koristiti.

V Kropl in Kamnorigici, kjer je stara železniška, osobito žebljarska domača obrt, pospešuje že deset let to industrijo ondota «žebljarska in železnoobrtna zadruga», ki je štela lani 215 zadružnikov, ki so vložili v to podjetje čez 34 000 K deležev, in imela čez 1,600.000 K prometa. Kljub veliki domači konkurenci in denarnih stiskah, v katerih je bila, zadruga dobro napreduje in izdeluje kovane žrelbe in verige vseh vrst, postelje za vojaščino, lastno patentirane brane i. t. d. V obeh krajih je imela 300 delavcev.

Na Viru pri Dobu je 17. oktobra 68 letni mož svojo ženo, staro 63 let, radi ljubosomnosti zabodel z nožem v trebuh. Uboga žena je po strašnih mukah v 24. urah umrla. Takoj po smrti matere pa je peljal sin svojega očeta-morilca v zapor na Brdo. Pač žalosten tak prizor!

Pisemski poštni promet ob nedeljah. V trgovinskem ministrstvu se gre za to, da se bodo v bodoče oddajala pisma ob nedeljah ves dan istotako, kakor ob delavnikih. V ta namen pa naj bi se prilepljale na pisma posebne «nedeljske znamke», ki bi bile nekaj dražje od navadnih. Vsako pismo s tako znamko bi se oddalo naslovljencu tudi v nedeljo ob istih časih, kakor raznašajo pismonosci pisma ob delavnikih. V Belgiji je to že vpeljano.

«Javorniškega Sokola» ustanovni občni zbor se vrši jutri v nedeljo, dne 28. oktobra 1906 v salonu g. J. Hkavca na Javorniku. Začetek ob poltreh popoldne. K obilni udeležbi uljudno vabi pripravljalni odbor.

Nesreča v Vižmarjih. V soboto je šel kmet Jernej Pipan, p. d. Tomažek po zelje na njivo. Konj se je spasil in revež je padel pod voz, kjer si je zlomil nogo in se po obrazu močno poškodoval. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano.

Prvi sneg je zapadel v dolini včeraj zvečer in pobelil tla.

* * *

Nova zlata dežela v Evropi je Macedonija. Slovansko prebivalstvo v okolici Soluna se je od nekdanj pečalo s pranjem zlata iz reškega peska. Sultan je postal svojega inženerja Grosskopfa, naj natančno geološko preišče ves kraj. Inženjer je konstatiral, da je v Pesku vseh rek dovolj zlata, in sicer v eni toni peska pol do 3 gr zlata v vrednosti do 336 K ter da bi se pranje izplačalo. V napravljanih kupih peska raznih macedonskih rek so velike množine zlata. V deželi je pa tudi srebro, svinec, baker, železo, asbest in mangan. Čas je, da se dežela osvobodi turškega in grškega divjstva in da se vrne mir in red med prebivalstvom, da bo moglo dvigniti te zdaj mrtve zaklade.

Predrzen lopov. Pred par dnevi je vstopil ob rni uri popoldne nek stotnik v stražnico vojaškega strelišča v Plötzensee pri Berlinu ter zahteval, naj mu stražno moštvo sledi, ker mora v imenu cesarja nekje zapreti nekoliko oseb. Lopov je nastopil s tako sigurnostjo, da je podčastnik brez ugovora izpolnil povelje in mu dal zahtevane može. S temi je šel lopov na postajo in po železnici v mestece Kopnik, kjer je s svojo stražo zasedel vse hišne vhode in šel k županu, katerega je takoj vklebil, potem k blagajničarju, kateremu je ukazal najprej zaključiti račune ter mu izročiti, kar je bilo v blagajni. Potrdil mu je prejem 4002 mark (več ni bilo v njej, ker je bila to samo ročna blagajna in je bil glavni blagajnik že odšel, tako da je bila velika vsebina glavne blagajne na ta način rešena). Na to je odpeljal župana seboj v Berlin in ga oddal na novi stražnici — sam pa izginil. Takoj se je pokazalo, da je vse to le predrzna lopovščina; župana so izpustili — «stotnika» in štiristoč mark pa iščejo. — Tragikomično sleparstvo v Kopniku se je priredilo že za gledališče. Po Berlinu že tudi prodajajo razglednice s slikami, kako zasede slepanski stotnik magistrat v Kopniku. Tudi dunajsko gledališče «Apollo» je že vpriporilo komedijo «Kopniški stotnik». — Policiji se je verjdar posrečilo zasačiti tega «junaka». Imenuje se Viljem Vogt in je navaden čevljarski pomočnik, ki je bil zaprt že sedem let radi tatvine in ponarejanja listin, nakar je izvršil predrzen vlom in zopet sedel 15 let. To kazen je dosedel 1. februarja t. l.

Šmr 114 letne. V občini Lablatlan (komitat Ostrogon) je umrla pred kratkim vdova Hacern, roj. Schwarz, stara 114 let. Starka, ki je bila rojena leta 1792, tedaj dve leti po smrti cesarja Jožefa, je živela v treh stoletjih. Zanimivo pa je, da je bila starka 107 let božjastna, vsled česar je bila skoraj sto let vselej od jeseni do spomladi v postelji. Imela je 14 otrok, od katerih jih je 10 umrlo že v «nežni mladosti» 70 do 80 let. Štirje otroci še živé. Razen tega žaluje za njo 30 vnukov, 60 pravnukov in 1 vnukov vnuk.

Punt zamorcev. V Filadelfiji je nad dvatisoč zamorcev navalilo na gledališče, v katerem se je igrala neka za Zamorce žaljiva igra. Najprej so spodili igralce s kamenjem, potem pa so se spravili na gledalce ter jih hudo pretepali in pometali iz gledališča. Policija ni meгла ničesar opraviti.

V enem letu štiri otroke. Medicinski časopis «Lancet» pripoveduje o neki 19letni ženi, ki je dobila lani 16. oktobra dvoječke, a letos 25. septembra že zopet dvoječke. Vsi otroci so zdravi.

Slovanske vesti.

Slovani v Trstu izgube vsako leto 40.000 do 50.000 K, ker je med njimi še vedno toliko nezavednih, da vlagajo denar v tuje zavode ne mesto v slovanske. Za koliko smo pa Slovenci na Kranjskem oškodovani, ker vzdržujejo slovenski nezavedneži nemško kranjsko hranilnico v Ljubljani?

Hrvatska poljedelska banka v Zagrebu je kupila veleposestvo Mala Maslenjača, katero je razdelila na mala kmetska posestva, katero je pod ugodnimi pogoji prodala hrvatskim kmetom. Vsakemu naseljencu je banka sezidala tudi hišo in gospodarska poslopja, katera bode z zemljo vred odplačeval banki v letnih obrokih. Na ta način je banka kolonizirala že veleposestvo Durovar v Ivanovem polju. Podjetju bi bilo želeti največjega uspeha.

Razglasila mestnega županstva v Kranju.

Naznanja se, da je občinski proračun mestne občine Kranj za leto 1907 sestavljen in bode v smislu § 66 občinskega reda za Kranjsko javno razgrnjen v vpogled v občinski pisarni od 25. oktobra do 8. novembra 1906.

C. kr. ministrstvo za deželno brambo je določilo, da se bodo vršile štiritedenske orožne vaje pri brambovskih pešpolkih v letu 1907 v sledečih dobah, in sicer: a) pri celovskem brambovskem peškolku št. 4 in pri tirolskih deželnih strelcih, I. od 15. aprila do 12. maja, II. od 15. maja do 11. junija, III. od 15. junija do 12. julija, IV. od 15. julija do 11. avgusta, V. od 15. avgusta do 11. septembra; b) pri vseh drugih brambovskih pešpolkih pa: I. od 15. marca do 11. aprila, II. od 15. aprila do 12. maja, III. od 15. maja do 11. junija, IV. od 15. junija do 12. julija, V. od 15. julija do 11. avgusta, VI. od 15. avgusta do 11. septembra. Da se bode zamoglo pri poklicih k orožnim vajam po možnosti ozirati na razmere moštva, je prosto vsakemu brambovcu, ki ga zadene orožna vaja v prihodnjem letu, da si izbere tisto orožno vaj, h kateri bi po svojih razmerah najlažje šel in naj to naznani pri županstvu najpozneje do 31. decembra 1906. To velja tudi za tiste rezerviste stalne vojske, ki so bili asentirani leta 1896 in pridejo z novim letom v deželno brambo. Iz pouka v brambovskih posih na strani 34 in 35, je razvidno, katere naborne letnike zadene orožna vaja.

Socialne stvari.

Razmere selskih pismonoscev so neizmerno žalostne. Na nas ne misli nihče. Je popolnoma prav, da se potegujejo za izboljšanje plač poštni uslužbenci, pa tudi mi, selski pismonosci se moramo zganiti. Le pomislite! Najboljše med nami plačani imajo mesečno borih 24. gld., so pa tudi taki, ki imajo na mesec po 9 gld. In to je plača za celi mesec! Za pokojnino mora pa pustiti 1 gld. 95 kr. na mesec, mu toraj ostane le še celih 7 gld. in pet kr. na plači. Tako ne more in ne sme dalje iti. Zganimo se in združimo, da i za nas nastanejo boljše razmere, kar je pa le mogoče, če ustanovimo svoje stanovsko društvo.

Zboljšanje plač davčnim izterjevalcem. Vsled cesarskega pooblaščenja je finančni minister z veljavo 1. oktobra t. l. uredil plače davčnim izterjevalcem tako, da se zvisajo na 100 K, vrhntega se ustanovi za 25 let službujoče osmi službeni razred z najvišjo plačo 1600 kron.

Štrajk krojačev v Trstu — končan. Krojači delodajalci in štrajkujoči delavci so se pogodili. Gospodarji so znižali dnevnik od 10 na 9 ur ter povisali plačo ženskam za 5, moškium pa, ki delajo na račun, za 10%.

Listnica upravnistva.

Gosp. Z. K. Thörl (Koroško): Čudno se nam zdi, kako je to, da ne dobivate redno «Gorenjca», saj ga vendar vsako soboto z drugimi naročniki vred redno odposljemo. Povprašajte vseeno na ondodni pošti.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju, dne 22. t. m. Prignalo se je 15 glav goveje živine, — teleč, 67 hrvaških buš, — ovac in — prašičev. — Pšenica po K 7.75, proso po K 7.—, rž po K 7.—, oves po K 7.50, ajda po K 7.50, fižol ribničan po K 12.75, koks po K 12.75 in krompir po K 180.

Vinsko razstavo priredi c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani 17., 18. in 19. novembra t. l. v veliki dvorani mestnega doma v Ljubljani in vinarski shod priredi na poziv avstrijskega društva za varstvo vinstva poseben kranjski odbor dne 18. nov. t. l. dopoldne ob poldesetih tudi v veliki dvorani mestnega doma v Ljubljani. Vinska razstava se svečano otvori v soboto, 17. novembra ob petih. K svečanosti otvoritve bo imelo pristoje le povabljeni občinstvo in gg. razstavljalci. Vinska razstava bo splošno pristopna v soboto, 17. nov. od 6. zvečer naprej in v nedeljo, 18. novembra od 2. popoldne naprej. Vsak večer bo igrala od 8 naprej društvena godba. Vstopnina na razstavo bo iznašala 50 vin. Vinarski shod bo razmotrival naslednja vprašanja: 1. Katere zlahitne trte kaže na Kranjskem razmnoževati z ozirom na podnebje, zemljo in vinsko kupčijo? 2. Kako stoji s porabo čistih kvasnih gliv v kletarstvu? 3. Vrednost kranjskih vin z ozirom na njihovo kemično sestavo. 4. Kako pospešiti kupčijo z vinom in dvigniti izvoz kranjskega vina. 5. V kakšnem razmerju naj bo živinoreja z vinstvom, da se zadosti potrebi po gnoju? 6. Katere izkušnje imamo s streljanjem proti toči? 7. Druga morebitna vprašanja zadevajoča vinstvo. Pristop k zborovanju in udeležba pri razgovoru vinarskega shoda sta prosta vsem vinstčakom.

Vinski semenj v Novem mestu priredi mestno županstvo s sodelovanjem kmetijske podružnice v četrtek, dne 8. novembra t. l. v gostilni g. A. Tuček v Novem mestu. Začetek ob 11. uri dopoldne. Točil in kupčijo sklepal bo vsak vinogradnik sam, ki naj prinese v to svrhu eno ali več steklenic svojega pridelka za pokušnjo. K mnogobrojni udeležbi vabimo vinske trgovce, gostilničarje in vinogradnike.

Razglas o razdelitvi državnih podpor za zboljšanje hlevov v l. 1907. C. kr. kmetijsko ministristvo je za l. 1906 dovolilo določeno vsoto kot državno podporo za primerna zboljšanja hlevov, ki se bo pa zaradi priprav mogla izplačati šele l. 1907. Ta državna podpora se za l. 1907 namerava zvišati. Državna podpora za zboljšanje hlevov je namenjena takim kmetovalcem, ki nameravajo v zmislu tega razglasa hlev to zimo ali spomladi leta 1907 tako zboljšati, da bo to zboljšanje vredno nagrade. Za podporo lahko prosijo kmetovalci iz vseh krajev naše dežele, vendar se bo v prvi vrsti obravnavale prošilce iz takih krajev, koder govedoreja kmetovalcu največ donosa in kjer je za prospah mlekarstva, za dobivanje brezhibnega mleka nujno potrebno, da se hlevi zboljšajo, ki sedaj nikakor ne zadoščajo. Za podporo vredna se bodo smatrala le ona zboljšanja domačih (ne planinskih) hlevov, če se hlevi, kjer se napravljajo gnoj, ki niso tlakani, niti nimajo odtokov, po zgledu drugih vsornih hlevov, po dobrih načrtih ali po navodilu strokovnjakov, posebno kmetijskih potovalnih učiteljev in učiteljev na kmetijskih šolah, izpremene v tlakane hleve z vednim izkidavanjem in se gnojnice ter gnojnična jama naredita posebej, zunaj hleva. Pri zboljšanju hleva je vsekakor spolniti tele pogoje: 1. Skrbeti je, da ima hlev dosti svetlobe in čist zrak, ki se doseže s primernimi prevetrovalnimi napravami, da imajo živali ugodno toplino, da je zadosti prostoren in vedno popolnoma snažen. Živalstvo stojišče je tako urediti, da se živali lahko izpuščajo na napajališče in da ob času požara lahko pridejo na prosto. Pri ureditvi je skrbeti za telečje kočice (tekališča) in za to, da se lahko donasa krma in stelja, gnoj pa lahko in hitro iz hleva spravlja. 2. Tlak je narediti, kakor dopuščajo razmere, iz betona, kamenja, opeke

ali iz lesa. Kar se lesa za hleve rabi, ga je treba posekati pravočasno pozimi, da je trpežnejši, in če je mogoče, naj se namaže s kakim varovalnim sredstvom. 3. Stojišča morajo biti nepredorna, morajo toliko viseti, da gnojnica odteka, in v hlevu mora biti jarek za gnojnico, da se neovirano odteka v gnojnično jamo zunaj hleva. 4. Gnojnice, ki mora vsekakor biti zunaj hleva, je lahko prosto ali pokrito. Za gnojnične jame se želi, da so neprodorne in imajo take priprave, da se gnojnica iz njih jemlje lahko in brez truda; vendar so pa tudi drugače narejene gnojnične jame dopustne, ki so v deželi navadne, da so le dobro narejene in neprodorne. Prošnje onih prošilcev, ki si priskrbe gnojnične sesalke ali druge primerne priprave za izpraznjevanje gnojničnih jam, potem gnojnične sode in razprševalnike, bodo imele prednost. Nekolkovane prošnje za podpore, kjer je povedati, koliko glav živine prošilec navadno redi čez zimo, je najkasneje do 1. decembra t. l. poslati podpisanimu glavnemu odboru. Glavni odbor potem pošlje k prošilcem protovalne učitelje, da jih pouče o zboljševanju hlevov ter jim narede načrte. Zboljšanja hlevov bo zgotoviti vsaj do 1. julija 1907 ter bo do tega dne semkaj naznaniti, da so gotova. Kdor do tega časa zboljšanja ne izvrši, izgubi pravico do podpore. Dopravljena zboljšanja hlevov bodo potovalni učitelji pregledali, in na podlagi njih poročil bo glavni odbor stavil c. kr. kmetijskemu ministristvu primerne nasvete, kako je nagrade razdeliti. Pri tem nasvetovanju se bo oziral na število prošelj, na obseg in način zboljšanj, na velikost stroškov, na to, ali je v dotičnem kraju mnogo ali malo zboljšanih hlevov, in pa seveda tudi na premoženjske razmere prošilcev. Dovoljene državne podpore se izplačajo poleti 1907, a podpisani glavni odbor posameznim prošilcem nikakor ne more jamčiti, ali kaj dobodo in koliko dobodo. Glavni odbor je pa v uvažena vrednih slučajih pooblaščen, da sme dovoliti predujem za zboljšanja, ki so že pričeta.

Glavni odbor kmet. družbe.

Uspehi umetnega gnojenja travnikov. Angleška agronoma dr. Dyer in Ernst Parker se pečata če dolgo vrsto let s poizkusi o uspehih umetnih gnojil. V to svrhu rabita dva travnika, katera sta razdelila na štiri enake dele. Polovico vsega sta pustila nepognojeno, drugo polovico sta pognojila, in sicer na enem travniku z žlindro, na drugem s fosfati. Uspeh je bil ta: Nepogojeni polovici travnikov sta dali ena 700 kg, druga 900 kg sena, pogojeni pa ena 2400 kg, druga 2650 kg. Ti uspehi so trajni in jasno dokazujejo, da je denar za umetna gnojila dobro naložen in da nosi obilne obresti.

Zagrebaški vinski trgovci so sklenili, da povišajo ceno vin za 20 do 25%. Vzrok temu je podražanje vseh živil. Ta sklep je povzročil v Zagrebu silno ogorčenje, ker je občinstvo mnenja, da ni prav nobenega vzroka za tako podražitev vina.

Izdelki iz gumija se podraže za 5%.

Tujci v Londonu. Letos je obiskalo London nenavadno mnogo tujcev, največ Američanov in Francozov. Američani porabijo svoje bivanje v Londonu navadno v to, da si nakupijo modne obleke, in krojači ter šivilje delajo sijajne kupčije, ker Američanom ni nič predrago. Vsako leto obišče London do 10.000 Američanov, ki navadno ostanejo v mestu ter si nakupujejo razne potrebščine toliko časa, da jim zmanjka denarja za povrnitev v domovino. Potem obiščejo ameriški konzulat ali londonsko ameriško dobrodelno društvo, da jih pošlje domov. Lani se je vrnilo na ta način domov 745 premožnih Američanov.

Nasadi lešnikov. Okoli božiča pošiljajo iz tujih krajev, zlasti iz Italije in Španke velike množine lešnikov na vse kraje. Lep zaslužek imajo pri tem, a pri nas se nikdo ne zmeni za gojitev tega grmovja, akoravno so izkušnje pokazale, da se nasadi lešnikov ravnotako izplačajo kot gojitev sadnega drevja.

Pri nekaterih domačijah se nahaja kos zemlje, ki se ne da izkoristiti; okoli hlevov in gospodarskih poslopij najdemo večkrat različno grmovje brez vrednosti. Ravno taki prostori se dajo nasaditi z leskovjem, ki je z vsakim prostorom zadovoljno. Pri vrtnarjih se dobe različne vrste lešnikov, ki bogato obrodijo.

Kdor sadi drevesa meseca oktobra in novembra, naj gleda pred vsem, da bodo imela dobro razvite korenine in mnogo koreninic, ker so ravno te zadnje potrebne, da se drevo dobro prime. Spodaj naj korenine z ostrim nošem odreže in sicer tako, da pride ostra stran navzdol. Korenine drevesca naj vtlakne v gosto zmes iz ilovice, krevjeka in pepela od drv. Ta zmes da mladim koreninam prvo hrano in zemlja, ki se narahlo prime korenin, varuje jih, da ne pride zrak do njih in jih posuši.

Ceno žvedakim vžigalicam povišajo tovarnarji za 5 K pri tisoč zavojih. Ceno žvelenim vžigalicam pa povišajo za 6 K pri tisoč zavojih.

V proračunu za 1907 je izkazanih za 10.093.020 kron več užitnin nego za 1906, od teh 10 milijonov znaša povešek užitnine od sladkorja 6.400.000 kron, od piva pa 1.600.000 kron. Kakor je videti, avstrijska vlada ne zna drugega, nego valiti ogromne davke na najnujnejša živila in konzumne predmete, kakor sladkor, pivo, petroleje i. t. d. Skrajni čas, da se naš davni sistem radikalno reformira in da se tudi pri nas uvede progresivni dohodninski davek, da se primerno obdači velike dohodke in da se ne tlači in ne izžema vedno le delavce vseh kategorij, kateri takointako ne morejo več živeti. To bode ena najvažnejših nalog novega demokratičnega parlamenta.

Koliko mleka porabi šestmilionsko mesto London? Londonski prebivajo v 750.000 hišah. V vsako izmed teh hiš prihajajo mlekarji in mlekarice vsak dan po dvakrat, zjutraj in popoldne in prinašajo vsega skupaj okoli 2 milijona litrov mleka. To mleko privozijo nočni vlaki v mesto, nele iz bližnje okolice, ampak tudi iz oddaljenejših krajev, kakor iz Derbyja, Northamptona, Staffordia, Oxforda, Gloucestra, Essexia, celo iz Škotske in Danske. Razdelitev tega mleka opravlja okoli 50.000 do 60.000 oseb, ki so v službi 18.000 mlekarjskih trgovcev. Ako se pomisli, koliko tisoč ljudi opravlja in molze krave, ki daje to mleko, koliko ljudi spravlja mleko iz hlevov na kolodvoru, se lahko reče, da se okoli 100.000 oseb preživlja z dobavljanjem mleka v Londonu.

Krave, ki nimajo mnogo mleka, je najbolje prodati mesarju, dokler še niso prestare in še lahko odebele. Da postanejo toiste, stari morajo po zimi v toplem hlevu, nastelja naj bo suha in snažna. Živali je treba vsak dan očistiti. Prve tedne dobivajo naj mnogo sočne hrane n. pr. repo, korenje, krompir i. t. d., pozneje pa več otrobov, debele moke od koruze, ječmena, ovsa i. t. d. Da je krma lažje prebavljiva, daje se narezana, poparjena, kuhana ali zmleta in osoljena.

Dobavni razglas. C. in kr. garnizijska menažna komisija v Lvovu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje za leto 1907 med drugimi tudi sledeče predmete: moko, krompir, riž, poper, papriko, cimet, sladkor, kis, makarone, lečo, fižol, grah, ječmen, sol, svinjsko mast, kavo, proseno in ajdovo kašo, čaj, cikorijska, kisel zelje, rdečo peso, čebuljo, konzerve za juho i. t. d. Poudarje je najkasneje do 10. novembra t. l. 12. ure opoldne poslati c. in kr. garnizijski menažni komisiji, tačas pri 15. pohotnem polku v Lvovu. Dobavni razglas in pogojni znesek sta v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani do 7. novembra t. l. na vpogled.

Prosveta.

Knjižnico za slepce namerava ustanoviti v Zagrebu zavod za slepce.

Domača knjižnica.

«Narodni List», glasilo narodne stranke za Štajersko, je izšel. List se tiska v «Zadružni tiskarni» v Krškem in bo sprva izhajal vsak petek. Novemu podjetju želimo mnogo uspeha, zlasti ker je zadnje čase tam res potreba, da se čuje poštene in odkrite besede. «Narodni List» naj bi tudi izpodmikal tla vsem pseudoslovenskim ali pa tudi takim listom, ki hočejo le «švindlati». Zatorej ga iskreno pozdravljamo.

Izpred deželnega sodišča.

Nepošten izvošček. Franc Erjavce je peljal iz postaje v Kranju gospo Franjo Furlanovo v Gornje Bitnje na obisk k njeni materi. Pri plačanju voznine je vtaknila listnico s 70 K v žep, a ji je zdrsnila na tla. To je opazil Erjavce, kajti dekle Marija Arhar je iz hleva natančno videla, kako se je ta sklonil, nekaj pobral, pogledal v listnico, potem jo pa vtaknil v žep. Sodišče ga je obsodilo na 13 mesecev težke ječe, to pa zaradi tega, ker je bil že dvakrat kaznovan zaradi tatvine.

Nadležna delomrznica. Delavka Jera Lipove z Breznice je še trdna in zdrava, vendar ji za delo ni mar, marveč berači po Zerovnici in bližnjih vaseh. Obenem se pa tudi rada opije in ni čuda, da se domačini zgražajo nad njo. Dne 23. septembra je pred domačo kapelico, na to pa še v vrti Kržišnikove hiše preklinjala Boga. Orožnika je o priliki svojega aretovanja obkladala z raznimi psokami. Lipove trdi, da je bila takrat pijana. Obsojena je na tri mesece zapora, po prestani kazni bo pa morala v prisilno delavnico.

Loterijska srečka dne 20. oktobra t. l.

Gradec: 80 24 15 44 64

Dva ali trije gospodje

se sprejmejo na hrano.

Naslov pove iz prijaznosti upravnništvo «Gorenjca», 215 3-1

Kupujem in prodajam vsakovrstno starino. — Pri meni se dobi vsakovrstno galanterijsko blago, dalje dežnike, harmonike, stare in tudi nove od 5 do 65 gld., lepe, trpežne, z jeklenimi peresi, aluminijum-plošče. — **Knjige vežem** trpežno, lepo in ceno ter se priporočam

Pavel Bizjak

214 3-1 v Kranju hiš. št. 102.

Izjava.

Jaz podpisani Jakob Gorjanc, posestnik na Primskovem pri Kranju, obžalujem, da sem Ivana Graizerja, posestnika in trgovca z vinom na Klancu pri Kranju, **razžalil** z neosnovanimi govoricami glede njegove trgovine. Priznam, da nimam poštenosti Ivana Graizerja prav ničesar oporekati in **prekličem** vse svoje žaljive besede, zaradi katerih me je pri sodišču v Kranju tožil.

Zahvaljujem se mu, da mi je na mojo prošnjo odpustil proti temu, da plačam dijaški kuhinji v Kranju 100 K in vse njegove stroške. 213

Jakob Gorjanc s. r.

Spominjajte se Narodnega Doma v Tržiču!

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Kranju g. Karel Florian, knjigotržec, in g. K. Fabian, trgovec h. št. 105;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, gl. trg;

Tržiču g. Josip Ahačič, trgovec;

Radovljici g. Oton Homann, glavna trafika;

Bledu g. Ivan Pretnar, trgovec;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušič g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinju ki **Bistrici** g. M. Grobotek, trgovec;

Kamnu g. Marija Ažman, trafika;

Ljubljani gđe. Jerica Dolenc, Prešernove ulice št. 52

48a 10-9

Prva

zapoved!

Ohranjujte se

in imejte doma vedno Fellerjev lepo dišeči rastlinski esenčni fluid z znamko

Elsa-fluid,

ker isti pri protinastih in skrinastih bolečinah, trganju v udih, hodenju, krčih, bolečinah v rokah, nogah, glavi, zobeh, hrbtu, živcih in mišicah, trganju v ledjih, izpahih, influenci, migreni fitro in sigurno vpliva ter odstrani slabosti, trudnost, vnetja, močen utrip srca, šumenje v ušesih, slabost oči, bolečine v prsih in členih, vročinske prikazni i. t. d.

12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko 5 kron, 24 malih ali 12 dvojnih steklenic K 8,60, 48 malih ali 24 dvojnih steklenic 16 K in se dobe pri izdelovaltelju E. V. Fellerju, lekarnarju v Stubiču, Elzin trg št. 202, Hrvaško.

Priporočati je, obenem naročiti Fellerjeve odvajajoče rabarbarjeve kroglice z znamko «ELSAPILLEN», 6 skatljice za 4 K; te vplivajo imenitno pri težkočah v želodcu, slabem prebavljanju, slabostih, zaprtosti i. t. d. Pravega balzama je dobili ne 1, ampak 2 tučata franko za 5 kron.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1-22

Stanje vlog K 4.108.072.—. Stanje hipoteknih posojil K 2.333.126.24.

Vozni red

veljaven od 1. oktobra 1906.

Celovec-Jesenice-Trst

	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Oseb.
Celovec odh.	6:45	7:50	11:24	3:18	4:03	7:08	10:47		
Vetrinj »	—	7:55	11:29	—	4:10	7:13	10:52		
Žihpolje »	—	8:10	11:44	—	4:26	7:28	11:07		
Svetna ves »	7:10	8:21	11:56	3:43	4:39	7:39	11:17		
Bistrica v Rožu »	—	8:32	12:15	—	4:51	7:50	11:28		
Podgorje »	—	8:45	12:29	—	5:04	8:03	11:41		
Področica {doh.	7:43	8:58	12:44	4:14	5:17	8:16	11:54		
Jesenice {doh.	7:53	9:01	12:54	4:15	5:23	8:26	12:07		
Jesenice doh.	8:11	9:20	—	4:33	5:42	8:45	12:26		
Ljubljana {doh.	11:15	11:15	4:30	8:45	8:45	11:34	—		
Ljubljana {doh.	—	7:10	11:30	—	4:00	—	10:23		
Jesenice odh.	5:15	8:16	9:35	1:32	4:38	6:20	12:37		
Jesenice {doh.	7:40	10:23	12:03	4:09	6:48	8:55	3:04		
Gorica {doh.	—	10:29	12:15	5:25	4:22	6:53	9:05	3:14	
Trst doh.	—	12:00	2:05	7:15	6:24	8:25	11:00	5:00	

Trst-Jesenice-Celovec

	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.
Trst odh.	6:00	—	—	7:25	9:00	12:50	3:45	4:35	7:45
Gorica {doh.	8:00	—	—	9:00	11:03	2:47	5:21	6:33	9:41
Jesenice {doh.	—	6:10	9:05	11:28	3:02	5:26	—	—	9:52
Jesenice doh.	—	9:05	11:27	2:20	5:53	7:51	—	—	12:36
Ljubljana {doh.	—	11:15	—	4:30	8:45	11:34	—	—	—
Ljubljana {doh.	—	7:10	—	11:30	4:00	—	—	—	10:23
Jesenice odh.	—	5:25	9:30	11:32	2:30	6:15	7:56	—	12:53
Področica {doh.	—	5:44	9:49	11:51	2:49	6:34	8:15	—	1:12
Področica {doh.	—	5:45	9:50	11:57	3:08	6:40	8:18	—	—
Podgorje »	—	5:55	9:59	—	3:16	6:50	—	—	—
Bistrica v Rožu »	—	6:05	10:09	—	3:28	7:00	—	—	—
Svetna ves »	—	6:15	10:18	12:21	3:44	7:10	8:42	—	—
Žihpolje »	—	6:31	10:34	—	4:00	7:28	—	—	—
Vetrinj »	—	6:40	10:42	—	4:09	7:37	—	—	—
Celovec doh.	—	6:44	10:46	12:46	4:13	8:41	9:07	—	—

Beljak-Področica

	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.
Beljak (j. k.) odh.	6:46	11:46	3:17	7:18	11:05
» (drž. k.) »	6:51	11:51	3:23	7:23	11:11
Beljaške toplice »	6:57	11:58	3:31	7:29	—
Bekštarj »	7:04	12:05	3:38	7:36	11:23
Blače »	7:18	12:17	3:49	7:48	11:35
Lednice »	7:27	12:27	3:59	7:58	11:45
Področica doh.	6:39	12:39	4:11	8:10	11:57

Področica-Beljak

	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.
Področica odh.	1:13	6:56	11:55	2:54	8:32
Lednice »	1:25	7:09	12:07	3:07	8:47
Blače »	1:34	7:20	12:17	3:16	8:58
Bekštarj »	1:43	7:29	12:26	3:25	9:09
Beljaške toplice »	—	7:35	12:32	3:30	9:20
Beljak (drž. k.) »	1:53	7:41	12:38	3:36	9:26
» (j. k.) doh.	1:57	7:45	12:42	3:40	9:30

Nočne ure od 6. u e zvečer do 5. ure 59 minut zjutraj so označene z zraven stoječo debelo črto.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

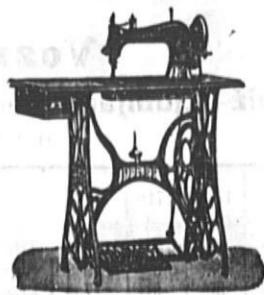
Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlaše prebavljiva, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni!

Pristen samo s imenom **Ivan Hoff** in s levo varstveno znamko

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 " 50

Dobiva se povsod.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljše za družinsko rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosežni za obrtne svrhe. — Šivajo naprej in nazaj. — Teko na kroglicah!

Glavno zastopstvo:

Francišek Tschinkel

Ljubljana
mestni trg 19.

Kočevje
na gradu.

Kmetovalci!

MASTIN

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Najboljši zdravilni dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pisem o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. 148-44

1 zavojev za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpecevalci dobe popust.

Slavnim šolskim vodstvom se najljudneje priporoča za cenjena naročila

vseh šolskih tiskovin

s kat. rim. je bogato založena

Tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju.

Pozor!

Najceneje in najbolje se kupuje sukнено, modno, platneno in manufakturno blago v

novi trgovini

188 10-6

pri

na **IV. SAVNIKU** na Glavnem trgu **Glavnem trgu** v **Kranju**

„pri Besenčanu“

ker ima veliko zalogo le najnovejše mode, samo dobrega in frišnega blaga, istotam je tudi velika zaloga potrebščin za krojače in šivilje po tovarniških cenah.

Velika zaloga koles, šivalnih strojev in izgotovljenih oblek:

za gospode in dečke.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem založil poleg šivalnih strojev in koles tudi **veliko izgotovljenih oblek** za gospode in dečke dobrega dunajskega izdelka 99-21 v veliki izberi.

Obenem naznanjam, da se dobe **kolesa popolnoma nova od 65 gl. naprej, šivalni stroji pa že od 45 gl. naprej.** Velike važnosti je tudi **stroj za pletenje nogovic, spodnjih jopic i. t. d.,** ki je zelo pripraven za vsako večjo družino, na katerem se lahko v enem dnevu naplete 6-8 parov novih velikih nogovic; tudi stare se lahko podplete zelo hitro. Pouk preskrbim vsakemu cenj. kupcu brezplačno ter se ga lahko nauči v teku 4-6 dni. — Umetno vezenje in pletenje na šivalnih strojih se poučuje vsak dan v moji hiši **zastonj.** — Da so šivalni stroji, kakor „Adler“, „Bobbin“, „Ringsif“ i. t. d., katere prodajam jaz, ravno tako dobri in še celo boljši od drugih strojev, koje prodajajo druge tvrdke. Vrhutega so pa moji stroji še 20 % cenejši. To pričajo mnoga zahvalna pisma od boljših krojačev in šivilj, ki so kupili stroje pri meni.

Priporočam se sl. občinstvu, da se ozira pri nakupu na mojo zalogo, kjer se najbolje in najceneje kupi, ter prepriča, da so moja zagotovila resnična.

Lovrenc Rebolj v Kranju, glavni trg št. 189.

Mavricij Smolej

urar in trgovec na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

pravih švicarskih žepnih ur

vsake vrste, dalje budilke, ure z nihalom, prstane in verižice i. t. d. po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici, točno in po nizkih cenah.

Precizijske ure kakor: Schaffhausen srebrna od gl. 19.50 naprej. «Intact» srebrna od gl. 14.50 naprej. «Omega» srebrna od gl. 14.— naprej. Sistem «Roskopf» ure od gl. 2.40 naprej. — Prava zlata ženska ura od gl. 9.75 do 18.—. Enaka s 3 pokrovi od gl. 15.— do 29.—. Srebrna pancerske verižice 100 gr. težka gl. 4.90, 50 gr. gl. 2.50.

Ceneje kot povsod drugod!

Potrebščine za kolesa in gramofone.

Zaradi kakovosti in nizke cene priporočam posebno precizijsko uro «Intact».

Novo! Novo!
patentirane **Acetylen-svetilke**

≡ v 30. oblikah ≡
izdelane

iz močne kovine,
fino ponikljane.
Luč je krasna in
polovico cenejša
kot petrolejska.

Priporoča se go-
stilničarjem, obrt-
nikom in sploh vsa-
komur. 178 26-8

Kdor si hoče pri-
brantiti oči, naj kupi

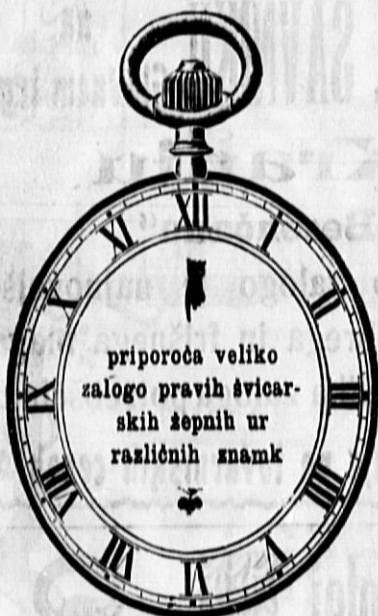
Acetylen-svetilko

Dobi se samo pri:

A. J. Ivanc-u

Ljubljana, Rožne ulice, št. 8.

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko
zalogo pravih švicar-
skih žepnih ur
različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih
ur, verižic, prstanov, vhanov i. t. d.,
79-26 vse po najnižjih cenah.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča renjenemu občin-
stvu svojo delavnico v iz-
delovanje vrst oblek za
gospode, uradniških uni-
form, salonskih, turistov-
skih in kolesarskih oblek
in ogrinjal ter havelokov. Vedno bo-
gata zaloga angleškega, francoskega in
brnskoga sukna. Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in poceni.
Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro
in natančno mero se jamči. Špecialist
v izdelovanju frakov in salonskih oblek.
Istotam se dobe tudi vsakovrstni de-
žniki in solnčniki najboljšega izdelka
ter se sprejemajo tudi popravila. 134 16

Vozni red

proge **Trbiž—Ljubljana** in obratno, veljaven od 1. oktobra 1906.

Osobni vlak štev.

1721	1711	1715	1718	1719	km	Postaje	1714	1716	1712	1718	1720
410	826	124	458	849		Trbiž	1032	256	715	1052	151
427	843	141	515	906	9	Radeče-Belapeč	1019	243	702	1039	138
438	854	152	526	916	17	Kranjska Gora	1007	231	650	1027	126
455	911	209	543	933	29	Dovje	945	209	628	1005	104
504	920	218	552	941	36	Hrušica	931	154	615	952	1251
509	925	223	557	946	39	Jesenice prih.	926	158	610	949	1245
523	933	232	566	954	39	Jesenice odh.	916	127	600	935	1220
529	939	238	562	955	42	Javornik	911	122	555	930	1215
536	946	245	700	1001	47	Zirovnica	902	113	546	921	1206
546	955	254	715	1010	52	Lesce-Bled	892	103	536	911	1156
552	1000	304	720	1016	54	Radovljica	842	1256	528	903	1142
601	1009	313	730	1025	61	Otočec	829	1253	515	850	1136
608	1015	320	737	1032	64	Podmart-Kropa	823	1238	510	845	1131
618	1025	330	747	1042	72	Sv. Jošt	808	1225	456	821	1118
624	1031	340	757	1048	74	Kranj	803	1220	451	816	1113
636	1043	354	811	1102	83	Škofja Loka	748	1206	438	812	1106
647	1054	406	822	1113	91	Medvode	735	1153	425	759	1046
656	1103	415	831	1122	97	Vižmarje	725	1144	415	749	1036
706	1112	427	843	1131	102	Ljubljana, drž. kol.	713	1136	406	741	1028
709	1115	430	845	1134	103	Ljubljana, južni kol.	710	1130	400	735	1023

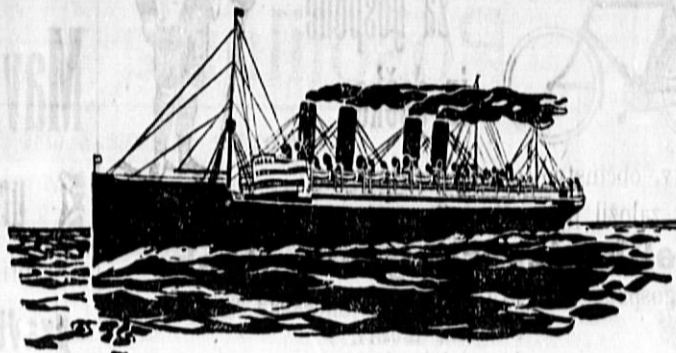
Gorica ☉ Svoji k svojim! ☉ Gorica

Hotel „pri zlatem jelenu“

V sredini mesta. — Narodno podjetje. — Krasna lega. — Nad 30
sob. — Velik jedilni salon, stekleni salon, točarna, klubove sobe,
kegljišče. — Veliki in mali vrt za restavracijo, obsežna veranda. —
Solidna postrežba.

Gorenjci! Naša železnica vas vodi v Gorico! Podpirajte svoje
rojake, ki se bore za gospolarsko osvobojo od
tujcev.

174 15-9

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severnonemškega Lloyd“
iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser
Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča po-
jasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabo, Mexiko, Californija, Arizona,
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvan-
redno ceno čez Galdston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Bra-
zilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

186-51

Kranjska tovarna lanenega olja
ZABRET & HUTER
KRANJ

priporoča po najnižjih dnevnih cenah

lanene tropine (preše) najboljše kakovosti, katere imajo
v sebi 40—41% beljakovin z
9—10% olja po analizi št. 1901
c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju, dalje

sladko laneno olje, katero je mrzlo stiskano, nima v sebi
nikakega albumina in je ravno radi tega
najboljše kakovosti. V kolikor pa je la-
neno olje boljše brez te sestavine, v toliki meri pridobe s to sestavino lanene
tropine (preše). 208 12—8

Rezervna zaklada: **K 66.277.**

Denarni promet v l. 1905: **K 3.216.500.**

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2%

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjizice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da
bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjizbe po 5 1/2%, na menice pa po 6%. — Eskomptirajo se
tudi trgovske menice.

Urادuje se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do
6. ure popoldne, izvemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151-13

Dva parna stroja

po 10 oziroma 18 konjskih sil, brez napake, še sedaj v obratu, večji z lastnim stolom na kolesih (lokomobil) in

posestvo

obstoječe iz prostorne hiše, 6 sob, gospodarskega poslopja, rodovitno polje, senožeti itd., se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je posebno pripravna za vsako obrt, lastni vodovod, reka v bližini, železniška postaja.

Ponudbe na lastnika 210 3-3

I. Dernič, tovarnar
v Radovljici (Gorenjsko).

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

Velika zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštine prosto. 194 6-6

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od mene preizkušene 204 52-4

Ilustrovani ceniki zastonj.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higienije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovcu, A. Trevnu ter gospe Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špitalske ulice 7. 76-53

'North British and Merkantile'

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu. Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najviše koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelji

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-45

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastonj in poštine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 502. Nikelnasta ankerremontour-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2 45, enaka iz pravega srebra gl. 3 95, ista z dvojnati tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6 50 in naprej.

Št. 505. Prava srebrna cilindreremontour, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4 85, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 6 95 in naprej.

188-16

HOTEL „VEGA“

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

ob glavni cesti nasproti ljudski šoli.

se priporoča slavn. občinstvu za mnogobrojni obisk. Točijo se pristna bizeljaka, ljutomerska, dolenska in vipavska vina ter mengiško dvojnमारčno pivo.

Gorka in mrzla jedila ob vsaki uri. Posebna soba za večje družbe je na razpolago.

Velik vrt s teraso in krasnim razgledom na Kamniške planine in Šmarno goro.

125-17

Za tužce novo opremljene sobe: postelja 1 K, soba z dvema posteljama 2 K.

Jako ugodna prilika za letovišarje, za katere se cena primerno zniža.

Na razpolago so vsi domači listi.

Cene naadne! Točna postrzba!

Z odlič. spoštovanjem

ANTON MAVER, lastnik.

Izjava.

Podpisani izjavim, da kdor moji soprogi **Mariji Korošic** na moje ali na njeno ime kaj posodi ali proda, ne bodem jaz nič plačal.

211 3-3

Alojzij Korošic

posestnik v Kranju št. 174.

Kotle za žganje kuhali

prodaja najceneje trgovina z mešanim blagom

168-10

Peter Majdič „MERKUR“ v Kranju.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteta: 74-15

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 139-22

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo-tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porocelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specijalist Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure

Ljubljana (Kollzei) R. Lang Marije Terezije cesta

180-16

Zalagatelj društva

c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

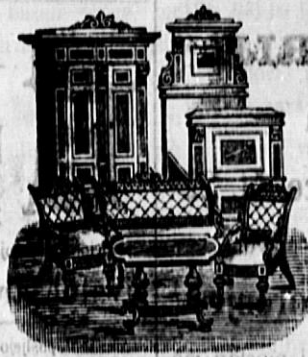
Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Specijalitete v nevestinlh balah. Veliki prostori, prtilično in v I. nadstropju.

Pohištvo iz zeleza, otroške postelje in vozilki po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo, postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalniki, miza, sten-sko ogledalo.

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno

marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbi sv. Cirila in Metoda

75-46

Gorenjci! Svoji k svojim!

Kadar pridete v Ljubljano, obiščite

kavarno „LEON“

v Ljubljani, Stari trg št. 31.

Ondi dobite vsak čas najboljšo in najcenejšo kavo, raznovrstne likerje, pristno vino in priznано dobro vrhniško pivo. Tudi se lahko zabavaš pri redko se nahajajočem Polyphon-Ochestron.

186—16

Leon Pogačnik.

Gorenjci! Svoji k svojim!

Velikanski uspeh

dosežejo s tem trgovci in prekupovalci, ako naroče

75 kosov finega peciva po 2 vin. za K 1.—

38 „ „ „ 4 „ „ „ 1.—

Razpošilja

v najlepših kartonih

E. BRANDT

224
44

tovarna finega peciva v Kranju

HOTEL „ILIRIJA“

69—84

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljše štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

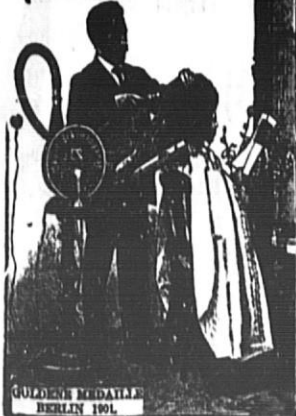
Fric Novak.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka
140-15 nasproti hotela „Union“

System Gaito

priporoča za gojitev las in za umivanje gl. ve svoj zdravniško priporočni gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvaja škročenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Zalepa vsakovrstnih vpletik striženih in zmešanih las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

Izdaja konsorcij „Gorenjca“.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

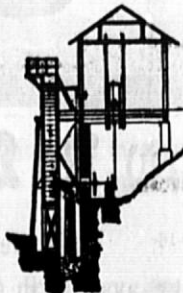
Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

33—35

Kranj, glavni trg 192.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom «izvirne Singerce». Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki «izvirni Singerjevi stroji» kvetjemu iz starih rabljenih, iz tretje reke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakega poročstva, niti doposlati posamnih delov.

G. Tönnies

69—18

lovarna za stroje, železo in kovinolarvna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motori, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 71—52

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopušljejo na zahtevanje zastoj.

Seydlin

Najbolje za zoba

Dobiva se v lekarni g. K. Savnika v Kranju

**Bolnemu zdravje!
Pozor! Čitaj!**

**Slabemu moč!
Pozor! Čitaj!**

Pakraške želodčne kapljice

delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prehavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki nastajajo vsled mrzlice. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. 201 20—5

Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 59, Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 K, 24 steklenic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenic (3 ducati) 12 K 40 v.

Slovanska zel

se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Moja zdravila **Pakraške želodčne kapljice** in **Slovansko zel** priporočajo mnogi najboljši zdravniki.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naroča naravnost od mene pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 59, Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne bo Ti žal!

Odgovorni urednik Lavoslav Mikuš.

Lastnina in tisk Iv. Pr. Lampreta v Kranju.